مورچل

اسلامي نظام د ولس هیله
او د قضیې اساسي حل دی!

څوارلسم کال، ۱۱مه، پرلپسې ۱۴۷مه گڼه،
جمادی الأولی۱۴۴۲هـ ق دسمبر۲۰۲۰م

کمپاین ضد نظام اسلامی و مسئولیت علماء

- هو! کله چې ټرمپ له سپینې ماڼۍ ووځي؟
- د بمبارونو او وحشت تېزول د څه لپاره ؟
- د حاضر جوابۍ او ځیرکتیا یوه بېلګه...!!

هغه څوک چې (اسلامي ثقافت) ته ترهګري وايي
ایا اسلامي نظام برداشت کولای شي؟

مورچل

علمي، سياسي
او جهادي مياشتنۍ خپرونه

ځوارلسم کال ۱۱مه، پرلپسې ۱۴۷مه ګڼه،
جمادی الأولی ۱۴۴۲هق ديسمبر ۲۰۲۰م

لړليک

د امتياز خاوند

دافغانستان اسلامي امارت
دفرهنګي چارو کميسيون

مسؤل مدير

صلاح الدين "صارم"

کتـــنپلاوی:

ايــوب صـــافي	حکــــــمت
معيـن احـــمد	حافـظ سعـيد
حســــن زوی	موسی فرهــاد

تخنيکي چارې

دفرهنګي کميسيون تخنيکي څانګه

مکاتباتي ادرس

پته: کابل ښار، پنځمه حوزه، دمجلې دفتر
E-mail: morchalmorchal@yahoo.com

سرمقاله

بسم الله الرحمن الرحيم

اســــلامي نظــام

د ولس هيله او د قضيې اساسي حل دی!

دا چې دافغانستان مجاهد ولس داخه له پاسه څلور لسيزې کړاوونه زغمي، قرباني ورکوي اوهيڅ ډول سازش ته نه تيارېږي؛ دايې چې په افغانستان کې داسلامي نظام دقيام لپاره نه وي زغملي، نو دخه لپاره به وي ؟ هغه ستر ازمون او ابتلاء چې دامريکايي اشغال په وړاندې دوی ورسره مخ شول شايد چې بل ولس ورسره نه وي مخ شوی، د يوويشتمې پېړۍ د زر اوزور د زوررو په وړاندې د دوی مقاومت به تاريخ په زرينو کرښو ليکي چې زر يې په زغم اوزور يې په شهادتونو اوزندانونو وتمباوه خو له خپل هدفه تېر نه شول .

اوس په پخو تجربو ثابته شوې چې له اسلامي نظامه پرته بل هيڅ مفکوره او تيوري دلته کارنده نه ده که د دنيا په هر څومره سترو طاقتونو يې دتپلو کوشش وشي له دې خاورې او خلکو سره کوشير نه نيسي، يواځې اسلامي نظام دی چې دا ولس ورته له زړه متعهد دی او يواځې همدا نظام يې دامن، هوساينې او پرمختګ ژوند تضمينولای شي .

دافغانستان اسلامي امارت چې د بين الافغاني مذاکراتو لپاره محوري او اساسي نقطه اسلامي نظام ګرځولی دځينو کړيو له خوا په قصدي ډول يا له اسلامه دخپل جهل په بنا د دغه نظام په اړه د ابهام راپورته کولو هڅې کوي او داسلامي شريعت د خورا واضحو نصوصو له شتون سره سره دناسمو انګېرنو لار تعقيبوي .

سره له دې چې داسلامي نظام په اړه دناخبرۍ پروخت سړی بايد داسلامي شريعت څرګندو نصوصو ته مراجعه وکړي اوپه دې اړه ناسمو څرګندونو او اندېښنو ته لار پرېنږدي، خو بياهم دا غږ

پورته کیږي او په اسلامي نظام کې دحقوقو او مساواتو په اړه په خورا جسارت سره انتقاد او نیوکې ترسره کیږي .

اسلام او اسلامي اصول دژوند په ټولو برخو کې هیڅ نوعه ابهام اوخفا نه لري، دلته داسلامي نظام په تعبیر کې دابهام هڅه یواځې دهغه چا کوشش دی چې دسولې په وړاندې له هرې بندې څخه یې موخه دخپل قدرت اواقتدار تضمین وي، هلته چې په مذاکراتو کې دمذاکراتو دپیل اساس د دوحې تړون د رامنځته کېدو خبره وه بیانو داسلام اوشریعت الفاظ یادېدل چې اساس دې وګرځول شي، نن بیا هغوی داسلام په اساساتو کې دابهام خبره کوي اوداسلامي نظام په وړاندې وایي چې څه ډول اسلامي نظام ؟

له اسلامي نظام سره حساسیت ښودل په خرګند ډول د اسلام په وړاندې سنګر نیول او دولس له هیلو اوقربانیو مخ اړول دي، چې په هیڅ ډول د دې خاورې له فطري اوتخلیقي جوړښت سره اړخ نه لګوي .

اوس چې دافغانستان مسلمان ولس په کومو ضیقو شرایطو کې ژوند کوي له فقر،جنګ جګړو، ناامنۍ سره مخ او له هر ډول اطمینان څخه بې برخې دي؛ سولې او امن ته د ژوند د ساه تر حده اړتیا لري، چې باید ژمنتیا ورته وښوول شي او بیا چې دسولې لپاره د مذاکراتو او خبرو اترو یوه فضاء رامنځته شوې په دغسې حساسو شرایطو کې خو د بې مورده او دافغان مسلمان ولس له دیني ارزښتونو سره په ټکر کې پوښتنو او اندېښنو راولاړول له دې پرته چې د سولې په مخ کې خنډ راپورته کول وي بل هیڅ توجیه اوغرض نه شي لرلای .

دافغانستان ځمکنیو واقعیتونو ته په کتو په لنډ ډول ویلای شو چې دافغانستان دمجاهد ولس هیله او په دې هیواد کې دامن او کرارۍ اکسیر او یواځینۍ نسخه په افغانستان کې د رښتیني اسلامي نظام قیام دی اوبس .

● موسی فرهاد

په ملکي تأسیساتو کې

سنګرونه د چا دي...!؟

دا شل کاله کیږي چې په وطن کې مو ملکي تلفات ادامه لري، خو کله چې هم داسې پیښه رامنځته شي، چې ملکي وګړي او عامه شتمنۍ پکې زیان ویني، د کابل د رسنیو پر مخ، د بشري حقونو پر کاغذ او د یوناما د دفتر په راپور کې ضرور دا ټکی لیکل کیږي، چې د ملکي تلفاتو ۹۹٪ سلنه د طالبانو لخوا، ۱٪ فیصد د کابل اداري لخوا او ۰٪ صِفر سلنه د ناټو لخوا رامنځته کیږي.

بیا چې پوښتنه وسي، چې دا خو د بمبار په نتیجه کې شوې، پر دې خو د لرې واټن هاوانونه توغول شوي، دا خو په چاپه کې شهیدان شوي، دا خو د سي آی ای د صِفر ۱،۲،۳،۴ ... قطعاتو په ځانګړو عملیاتو کې رامنځته شوي، دا کلینیک، دا مدرسه، دا مسجد، دا پُل او دا کور خو په عملیاتي بمونو الوځول شوي،،، او دا کار خو یو هم د طالبانو نشي کیدلای، نو بیا ولې د دې ټولو حوادثو پړه پر طالبانو اچول کیږي؟

دوی په جواب کې وایي، مسئول یې ځکه طالبان دي چې له دې ځایونو نه طالبانو پوځي سنګرونه جوړ کړي وي، حالانکه سنګرونه خو طالبان بیخي لري نه، هغوی خو چریکي بریدونه کوي او پر خپله مخه ځي، ثابت سنګرونه او بیسونه خو یوازې ناټو او د دوی کورني ملاتړي لري او د کابل چارواکي هم همیشه د طالبانو په وړاندې د خپل شکست توجیه په دې ډول کوي، وای طالبان خو ثابت او مالوم ځای نلري، وای له پاکستانه راځي بریدونه کوي او بېرته ځي. وای ځکه یې موږ نشو په نښه کولای.

نو ظاهره خبره ده چې د طالب له سنګرونو نه د چارواکو مطلب دا دی چې هغوی (طالبان) د خلکو په کورونو کې ډوډۍ خوري، په مسجد کې لمونځ کوي، په کلینیک کې تداوي کوي، په مدرسه کې زده کړې کوي، پر پله یوه او بله خوا اوړي را اوړي.

د دوی د دې استدلال په آساس، ناټو او کورني ملاتړي یې مجبور دي؛ چې پورتني هدفونه په نښه او پړه یې د یوناما او بشري ټولنو په راپورونو کې په طالبانو پسې ثبت کړي.

د کابل رسنۍ هم همدا پروپاګند په نامسئولانه شکل په شد و مد سره پیلېش کوي. وايي د طالبانو د جګړو له امله ملکي تلفات اوښتي او زيات شوي دي. زه دا نه ردوم چې د طالبانو په بريدونو کې به ملکي تلفات بيخي اوښتي نه وي، مګر دومره چې دښمن يې ورپسې تړي، هغه د پورتني فورمول له مخې پسې ليکي.

کنه اصل حقيقت موږ او تاسو له دې لاندينۍ بېلګې څخه ښه معلومولای شو، چې ملکي تأسيسات څوک د سنګر په ډول کاروي؟ د وړمې ورځې خبر دی، طلوع تلويزيون نشر کړی، وای (د بلخ ولايت د دولت آباد ولسوالۍ ملکي روغتون له يوې مياشتې راهيسې د طالبانو د ګواښ له امله تړل شوی دی).

ښه، هغه څنګه ؟!

داسې چې د ياد روغتون مشر غوث الدين انوري وايي، چون د دولت آباد ولسوالۍ په روغتيايي مرکز کې افغان ځواکونو پوسته جوړه کړې، له همدې امله طالبانو د دغه کلينک ډاکټرانو ته خبرداری ورکړی، ترڅو چې دولتي ځواکونو له روغتونه پوسته لرې کړې نه وي؛ تاسو هم روغتون ته د وظيفې او کار لپاره مه ځئ!

د انوري په وينا، د ياد روغتيايي مرکز ټول ډاکټران د لېندۍ له لومړۍ نيټې راهيسې خپل کار ته نه دي تللي.

د دولت آباد ولسوالۍ اوسېدونکي اوس خپل ناروغان د مزارشريف حوزوي روغتون ته په ډېر لوړ قيمت او ډېرو مشکلاتو سره رارسوي، دوی وايي چې د ولسوالۍ د روغتون په تړل کېدو سره له ګڼو ستونزو سره مخ دي.

د طلوع د خبريال په وينا، ۴۵ کلن غلام سخي چې د دولت آباد اوسيدونکی دی؛ لوی پټو يې پرځان را تاو کړی او د يخنۍ له کبله رېږدي؛ هغه وايي: «موږ ډېر په تکليف يو، يو موټر په درې تر څلور زرو کرايه نيسو».

په دې لړ کې د بلخ د امنيه قوماندانۍ وياند، عادل شاه وايي: « د روغتون سره جوخت د دفاعي ځواکونو يوه پوسته شته، البته د عملياتو لپاره جوړه

شوې، چې عملیات ختم شي، پوسته به له هغه ځایه نقل شي.

د راپورونو له مخې، شاوخوا پنځه میاشتې وړاندې طالبانو د مزار ولایت په بلخ ولسوالۍ کې د ځانګړو ځواکونو یو مرکز د موټربم په وسیله له منځه یووړ او ګڼ شمېر پکښې ووژل شول؛ له هغه وروسته ځانګړي ځواکونه دغلته نږدې د څارویو کلینیک په یوه تعمیر کې چې د ملکي روغتون سره جوخت و؛ ورنقل او هلته ځای پرځای شول.

د طالبانو عکس العمل:

سره له دې چې یادو ځواکونو دا پوسته د طالبانو پرضد د عملیاتو لپاره جوړه کړې، خو طالبانو دا پنځه میاشتې له دې امله برید نه دی وړاندي کړی چې دوی په ملکي روغتون کې مېشت دي، په برید سره به ملکي خلکو ته زیان ورسیږي.

له همدې امله طالبانو تر دې حده زیار ایستلی، چې ډاکټرانو ته یې خبرداری ورکړی چې که عسکر له روغتونه نه وځي؛ نو تاسو تر یو وخته پورې کار بند کړئ.

اوس که په دې کلینیک کې طالبان میشت وای، نو د کابل ګوډاګي رژیم به وختې لا هغه بمبار کړی وای او پړه به یې هم پر طالبانو اچولې وه، د رژیم اړوند خواخوږو رسنیو به لویه ډرامه ترې جوړه کړې وه؛ چې ګویا کلینیک د طالبانو له وجې بمبار شوی، ځکه چې په وینا یې طالبانو پکې پوسته جوړه کړې وه.

لکه همدا اوس چې د عسکرو د پوستې له وجې روغتون بند دی، بیا هم طلوع رسنۍ لیکلي: یاد روغتون د طالبانو له لاسه تړل شوی.

سره له دې چې طالبانو د ملکي خلکو د حفاظت په خاطر تر اوسه برید نه دی باندې کړی، بیا هم د کابل رسنۍ پرته له دې چې د ملامتۍ ګوته، ملامت اړخ ته ونیسي؛ په ړندو سترګو پړه پر طالبانو اچوي.

د بلخ د روغتون پېښه یوه نمونه ده، بلکې په سلګونو داسې مثالونه شته، چې دولتي عسکر له ملکي تأسیساتو د سنګرونو کار اخلي. د کندهار په ژړۍ کې، د روزګان په دهراود کې، د زابل شاه جوی په بازرګان کې، د لوګر په برکي برک کې، د غزني په دهیک کې، د بلخ په دولت آباد او یو شمېر نورو ځایونو کې په ښکاره ډول دولتي عسکرو په ښوونځیو او یا کلینیکونو کې پوځي سنګرونه نیولي دي.

خو د دې باوجود، تور پر مجاهدینو تړل کیږي؛ چې هغوی له ملکي تأسیساتو جنګي استفاده کوي. په همدې نامه یې هر ځای بمباروي. د کابل رسنۍ، یوناما او د بشري حقونو دفترونه د ګوډاګي رژیم دغه ناروا کړنې او ناروا پروپاګند باندې هېڅ اعتراض نه کوي، بلکې د ملامتي ګوته یې همېشه مجاهدینو ته نیولې وي.

آیا دا کوم عدلي، اخلاقي او بشري انصاف بلل کیدای شي ؟؟!!

پای .....!!

حبیبی سمنگانی

کمپاین ضد نظام اسلامی و مسئولیت علماء

فاجعه تنها این نیست که نمونه‌ی بالفعل نظام اسلامی در جهان معاصر ناپیدا است، بلکه فاجعه بزرگ‌تر اینست که اصلا بحث اهمیت و چگونگی نظام اسلامی و سازگاری آن با جهان امروزی، در دایره‌های علمی و پژوهشی جامعه پریشان افغانی، کمرنگ شده‌است.

اکنون که بیست سال از تجربه‌ی نظام دموکراتیک یا جمهوریِ غرب در کشور ما گذشته و حقیقت آن با همه نا به‌سامانی‌ها و ویران‌گری‌هایش برملا گردیده‌است، اما قشر- دینی و مذهبی جامعه ما هنوز آغاز بحث‌های سنجیده‌ی علمی برای چگونگی نظام آینده‌ی اسلامی افغانستان را لازم ندیده‌اند. بلی، امارت اسلامی یا طالبان با شعار و هدف حاکمیت نظام اسلامی، مبارزه‌ی خود در برابر اشغال و نظام دیکته‌شده‌ی غربی را به این مرحله رسانیده‌اند، اما این مسئولیت عموم اهل علم کشور است که در برابر جنگ تبلیغاتی و رسانه‌یی دموکراتان و سیکولاران بایستند و با راه‌اندازی بحث‌های مفید و ارزشمند، نه تنها بر چالش‌ها و آزمون‌های سر راه نظام اسلامی بیاندیشند، بلکه جامعه مرعوب‌شده‌ی خود را برای استقبال از نظامِ ممثلِ آرمان‌های دیرینه ملت آماده بسازند و به نقدها و ایرادهای مخالفان و دین‌ستیزان، جواب‌های کافی‌وشافی ارائه نمایند. بلی، این مسئولیت بزرگ و سترگ عالمان و دانشوران مسلمان ماست.

فرق جامعه افغانی با بسیاری جامعه‌های اسلامی اینست که کشور و ملت ما صلاحیت بیش‌تر پذیرفتاری نظام واقعی اسلامی را دارند، اما بالعکس آن‌چنانی‌که علمای دیگر بلاد اسلامی در طول یک قرن اخیر در باب

تشـــریح و توضـــیح نظـــام اســـلامی خـــدمات ارزنـــده‌ی علمـــی انجـــام داده‌انـــد و بـــه پرسش‌های این زمان پاسخ گفته‌اند، علمای ما به این عرصه توجه چندانی نکرده‌اند. حال اینست که قربانی‌ها و فداکاری‌های جانی علما و دانشوران افغانستان در راستای حاکمیت شریعت والای اسلامی به‌خصوص درین چهار دهه‌ی اخیر، در جهان معاصر بی‌نظیر است.

از همین‌ست کـه امروز بـا اینکـه نظام دمـوکرات غربـی در افغانسـتان در بـاتلاق پراکندگی و از هم گسیختگی قرار دارد، اما بسیاری مردم مسلمان کشور در نتیجـه‌ی اوج تبلیغات رسانه‌های سیکولار و دین‌بیزار، در باره‌ی قابل عمل بودنِ نظام واقعی اسلامی، هنوز دچار تردد هستند.

بلـی، افغان‌هـا بـه‌خوبی پـی برده‌انـد کـه نظام وارداتـی و بی‌کیفیـت جمهوری، نـه تنهـا دردهای روزافزون پیکـر خسـته‌ی مـا را مـداوا نمی‌کند، بلکه نیش‌هـای هولنـاک آن روح‌وتـن مـا را ضـعیف‌تر و نحیـف‌تر می‌سـازد، امـا رسانه‌های سیکولار بـرای آن‌هـا چنـان وانمود می‌سازند گویا بـه‌جز تـن دادن بـه ایـن نظام سـیه‌کار دیگـر راه و چـاره‌ای ندارنـد. ایـن کمپاین سیکولاران آنگاه مؤثرتر تمام می‌شود که علمای دیـن، بـه‌جای پاسخ‌گویی بـه آنـان، خود را به این و آن مشغول می‌دارند.

وضعیت را اینجـا قیـاس کنیـد کـه، بنـده چنـد روز پـیش چیـزی بـه حمایـت از نظـام تئوکراسی نوشتم، مدعایم این بود کـه تعبیـر نظام تئوکراتیک به حاکمیت ملاها یا پیشوایان مـذهبی درسـت نیسـت. زیـرا تئوکراسـی در حقیقت عبارت از حاکمیت خداوندی است، نـه ملاها. مـن آنگـاه حیـرت‌زده شـدم کـه یکـی از بـرادران مبـارز مـا در عرصـه علم‌وقلـم، نظـر دادنـد کـه تئوکراسـی و نظـام اسـلامی از هـم متفاوت‌انـد. زیـرا در تئوکراسـی یـک طبقـه مخصـوص روحـانیون بـر مـردم حکومـت می‌کنند، اما در نظام اسلامی لازم نیست کـه حاکم شـخص روحانی باشـد. او از یـک بـودن تئوکراسی و نظام اسلامی انکار داشت.

متوجه شوید که چطور یـک بـرادر مبـارز مـا از تبلیغـات رسـانه‌های سـیکولار متـاثر می‌شود.

سیکولاران نخسـت تعریـف تئوکراسـی را بـا اسـتفاده از بعضـی رویـدادهای تـاریخی در جامعه غربـی، کـه در قـرون گذشـته رخ داده، مسخ می‌کنند. آن ها چنان وانمـود مـی سـازند گویـا در تئوکراسـی ملاهـا و یـا پیشـوایان مذهبی بنام خدا بر مردم حاکمیت می‌کننـد و یـا اینکـه تئوکراسـی حاکمیـت خداونـدی نـه، بلکـه حاکمیـت و اسـتبدادگری پیشـوایان مذهبی اسـت. سـپس آن هـا نظـام اسـلامی را هـم بـه همـین دلیـل رد مـی کننـد کـه آن یکنوعی از تئوکراسی است. حـال اینسـت کـه بلی نظام اسلامی تئوکراسـی اسـت، امـا معنـای

تئوکراسی و نظام اسلامی آنچنان نیست که شما بیان می کنید.

باید دانست که تئو (Theo) در زبان یونانی خدا را گفته می شود و کراسی (Cracy) حاکمیت را، پس تئوکراسی (Theocracy) عبارت است از حاکمیت خدا. اما سیکولاران بسیار زیرکانه اصطلاح تئوکراسی را به دشنام و طعنه تبدیل کرده اند. از همین جاست که بسیاری از اهل علم و قلم ما هم از کاربرد این اصطلاح خودداری و حتی انکار می‌کنند و می‌گویند ما طرفدار تئوکراسی نیستیم.

شیخ الاسلام مفتی محمد تقی عثمانی در کتابش «اسلام اور جدید سیاسی نظریات» درین مورد می نویسد: «بعضی‌ها بدون اینکه محاسن و معایب تئوکراسی را بدانند، به‌گونه‌ی یک شعار می‌گویند که در اسلام تئوکراسی نیست. حقیقت اینست که قرآن کریم فرموده‌است که «ان الحکم الا لله»"، حالا فکر کنید که هرگاه گفته شود که در اسلام تئوکراسی نیست، معنایش اینست که العیاذبالله در اسلام حاکمیت خدا نیست. این چقدر خطرناک است».

این محض یک نمونه‌ای بود که چطور مسلمانان به‌خصوص نسل امروزی ما، با تحریف واقعیت‌ها در مغالطه انداخته می‌شوند. از مثال فوق می دانیم که نخست تعریف تئوکراسی تحریف می‌شود و سپس نظام اسلامی هم به اساس همان معنای تحریف شده، تئوکراسی خوانده می‌شود. اینجاست که نه تنها مخالفین اسلام بر نظام اسلامی ایراد می‌گیرند که زمینه‌ی حاکمیت ملاها را فراهم می‌کند، بلکه حامیان نظام اسلامی هم از تئوکراسی خواندن آن انکار می‌کنند، که گویا تئوکراسی واقعا عبارت از حاکمیت ملاها است.

مفتی تقی عثمانی صاحب ضمن بیان فرق بین اسلام و مسیحیت، می‌نویسد: «در اسلام، حق حاکمیت به یک طائفه یا گروه خاص داده‌نشده، که بنام خدا قدرت را به‌دست بگیرد و هرچه بخواهد بکند».

اینجا باید توضیح داد که در نظام واقعی اسلامی اگر یک ملا حاکم می‌شود وی مطلق‌العنان نمی‌باشد، بلکه امور دولت اسلامی را طبق رهنمودهای خداوند متعال و در چوکات شریعت به‌پیش می‌برد. وی در حقیقت حیثیت نائب را دارد و از مواخذه و ایراد مستثنی نیست و هر کار را با مشوره انجام می دهد.

به هر کیف، موضوع این مقاله تعریف و تشریح نظام اسلامی نبود، بلکه فراخواندن علما و دانشمندان مسلمان برای مبارزه‌ی منظم و همه جانبه با کمپاین تبلیغاتی سیکولاران در برابر نظام اسلامی، و همچنان تنویر افکار نسل امروزیِ جامعه‌ی پراکنده‌ی ما بود. این مسئولیت بزرگ را نباید نادیده گرفت.

هغه څوک چې (اسلامي ثقافت) ته ترهګري وايي؛

ايا اسلامي نظام برداشت کولای شي؟

دوحې ته دبين الافغاني خبرو دپلاوي څو تنو غړو له رسنيو سره په خبرو کې ويلي: طالبان لدوئ سره په خبرو او ناستو کې داسلامي نظام له تعريف څخه کم راغلي، ياني دوئ ته يې داسې يوسه په لاس ندي ورکړي چې هغه داسلامي نظام جزيات پکې درج اوشامل وي

دهمدغه پلاوي يوتن غړی او دپخوانی ټلوالي خبرلوڅ (حفيظ منصور) طلوع نيوز ته ويلي: داخبره ناسمه ده چې دطالبانو په مفکوره او تګلاره کې کوم تغير راغلی؛ دده په اند طالبان، دجمهوريت، ديمکراسی، دښځو دحقوقو، هنر، موسيقی او دبيان دازادی په باب اوس هم په خپل دريځ ولاړ دي او له ۲۰ کلونو وړاندې سوچ او نظر لري!!

دحفيظ منصور په څير دکابل پلاوي ښځينه غړې فوزيه کوفی هم ورته خبري کړي.

ترکومه ځايه چې داسلامي امارت او طالبانو غبرګون او توضيحات جوتوي ترې بريښي چې څومره ناستې او مجلسونه له کابل څخه دوحې ته ورغلي پلاوي سره ترسره شوي مباحث او دمجلس اجندا يې هيڅکله ترهغې مرحلي نده رسيدلي چې داسلامي نظام په تشريحي او تفصيلي مواردو خبري او تبادله دنظر شوي وي او خبره آن داسلامي نظام جزياتو ته ولاړه شي، بلکې داڅومياشتې ناستې ولاړې په دې څرخيدي چې څنګه وکولای شي دخبرو او بحث په طرزالعمل يوې موافقې ته ورسيږو، هماغه وو په دانيږو اونيو کې په ۲۱ مادئيز طرزالعمل دواړه لوري اتفاق ته ورسيدل

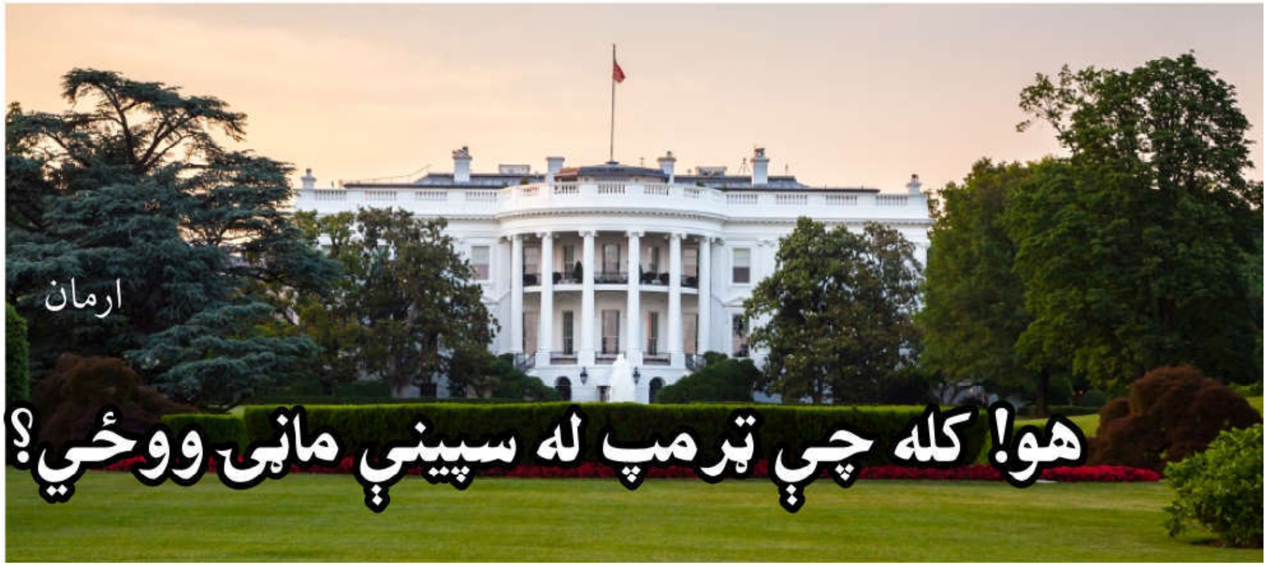
نو حفيظ منصور، فوزيه کوفی او يا نور څوک چې دغه رنګه تورونه لګوي او قضاوتونه کوي نه پوهيږو چې دو ئ له کومه ځايه دا ټکي ځانته معلوم کړل چې طالبان له کومو مواردو سره جوړ او ناجوړ دي فکر کوو چې حفيظ منصور اويارانو به هسې دعامه ذهنيت داخلال ديوې هڅې په توګه دغه غرضي تبليغ ته متې بډوهلي وي ترڅو په لوی لاس يو لړ داسې مسائل او لانجي تبليغ اورامخې

ته کړي ترڅو اصلي موضوع چې دسولې، اعتماد او دیوه ریښتیني اسلامي نظام ډانچه جوړول دي دهغو په مخ کې خنډونه ایجاد کړي اوضمنا خپل یولړ خارجي باداران چې ډیرکلونه یې دلته داسلامي فرهنګ، افغاني غرور او اسلامي شعائرو په وړاندې په زرهاوو میلونه ډالر لګولي اودهمدغه حفیظ منصور خیلو په شکل او مرسته یې ډیر کارکړی ورته ووایي که دمذاکراتو په نتیجه کې د اسلامي نظام دجوړښت او حاکمیت خبره راشي، سوله او امن راشي نو ممکن دهغوغرضي کړیو او بهرنیو مافیاوو اسلام او افغانیت ضد زیربناوو او بنسټونو ته صدمي ورسیږي او یا له منځه ولاړ شي

هو! دایوه خبره لکه لمر روښانه او برالا ده چې دحفیظ منصور او یاهغه ته ورته خلکو په ذهن اوسوچ کې چې کوم ګند او پلیدي پرته ده که هغه داسلامي شعائرو، اسلامي ثقافت او فرهنګ په اړه یې لري او یا دافغانستان دملي وحدت او وروڼو ملیتونو په هکله تمرکز لري اووخت په وخت یې ورباندي شخوند وهلی؛ نو حفیظ منصور او لارویان دې واوري چې اسلامي امارت او طالبان په رښتیا هم له دغسې اسلام ضد نظریو سره چې حتی په پوهنتونو کې دوئ داسلامي ثقافت درس اوپوهنځی نشي تحمل کولای او هغه دترهګرۍ ځالي بولي، مدارس او نور دیني مراکز خو لا په ځای پریږده اویا دهندوستان له لوري هندي بربنډ، بت پرسته سریالونه او ډرامې زمونږ خوږې او باعفته ژبې (درې) ته ترجمه کول ددري ژبې ترقي او یایې هنر بولي؛ دا جفاوې او خیانتونه نه داچې طالبان او اسلامي امارت یې له خپل افغاني اصیل فرهنګ او دیني شعائرو سره ظلم او ستم بولي، دافغانستان دټولو قومونو او ملیتونو له ارزښتونو او مسلماني ټولني په حق کې هم تاریخي جفا اوجنایت دی مخه نیول یې نه داچې دطالبانو مکلفیت جوړیږي، بلکي هر افغان خپله فریضه ګڼي چې ددغو دیني اوملي زیاتیو اوستمونو په وړاندې ودریږي او کلکه مقابله یې وکړي

نو حفیظ منصور او یا یې همنوایان که دغه ډول جنایتونه اوپردی پالني زمونږ مسلماني جامعي ته راننویستل غواړي او فکر کوي چې خپله پلیده ګروه او پردی پاله اډیا په طالبانو ومني دابه یې هسې یو پوچ خیال او شوم هوس وي

طالبان ددې ولس دریښتینو دیني او ملي اقداردو ممثلین دي کومې قرباني او فداکارۍ یې چې له تیرو دولسیزو راهیسې نذرانه کړي هغه دهمدغو پاکو هیلو دترلاسه کولو لپاره وي او له حفیظ منصور خیلو پرته چې شمیر یې ټول څو سوه تنه کیږي، نور ۴۰ میلوني ولس یې په قاطع اکثریت ددې خبرې او داعیې ملاتړ کوي او غواړي چې له برخلیک او سرنوشت یې داشنه غله، دارماران، مفسدین او معامله ګر نور لیري ورک او ځای یې صالحان او یوه سوچه اسلامي نظام ونیسي.

ارمان

هو! کله چې ټرمپ له سپینې ماڼۍ ووځي؟

د هغه د واک ورځې په شمار پاته دي، هغه د عبرت یو مثال ګرځېدونکی دی، لیکن نن هم هغه ته پخپل هیواد کې د داسې ډېرو خلکو ملاتړ حاصل دی، څوک چې خپلو سیاسي مخالفینوته په کنځلو او بدو ردو ویلو فخر محسوسوي، ځکه هغوی ته خپل مشر دروغ ویل او نفرت ښودلی دی او دروغ څه پښې نلري او د نفرت اور یواځې نور نه سوزي بلکې پخپله بلونکي ځان هم سیزلی شي.

هو! دامریکا ولسمشر ټرمپ د سپینې ماڼۍ څخه په رسوایي اوشرمنده ګۍ سره په وتودی، هغه چې د خپل واک په موده کې امریکا څومره ر سوا کړه هغومره به د امریکا لوی نه لوی دښمن هم نه وي کړې دواک په وروستیو ورځو کې یې د ولسمشرۍ انتخاباتو پایلو له منلو څخه انکاروکړ او خپلو ملاتړ کوونکو له لارې یې ځای پر ځای په دولتي ودانیو حملې شروع کړې تردې پورې چې د امریکا د کانګرس په ودانۍ یې هم په هجوم ور ورو سره ورته په لویه پیمانه زیانونه واړول دکومو له امله چې امنیت ساتونکو ارګانونو په واشنګټن ښار کې ګرځبندیز اعلان کړ کوم چې تردې شیبو پورې نافذ اوجریان لري.

د ټرمپ وروستي ګامونه د هغه د خپل ګوند (ری پبلګن) مشرانو لخوا هم وغندل شول اوس مهال نړۍ کې پر هغو زیانونو بحثونه روان دي کوم چې ټرمپ د خپل واک په موده کې امریکا ته واړول، د کتونکوپه اند کله چې ټرمپ د سپینې ماڼۍ څخه ووځي نړیوالو ته به اصل راز جوت شي چې ټرمپ دخپلو اتحادی هیوادونو په ملتیا کې په منځني ختیځ او جنوبي اسیا کې څومره ظلمونه کړي دي؟ په خاصه توګه بیت المقدس ښارچې یې کله د اسراییل د پلازمینې په توګه اعلان کړ اوپه دې سره یې چې په اسلامي نړۍ او فلسطینیانو کوم ظلمو نه کړل هغه په تاریخ کې ساری نه لري.

ټرمپ چې کله په واک کې راغی نو سملاسي یې د جنوبي اسیا لپاره نوې وحشیانه ستراتېژۍ و ټاکله په خاصه توګه افغانستان کې د جګړې ګټلو ویاړ ترلاسه کولو پخاطر یې د جګړې په ټول تاریخ کې ترټولو زیات بمباردونه پیل کړل چې په سبب یې زموږ دهیواد په کلیو اوښارونو کې په زرګونو عام ولسي وګړي یې په ډېره بې دردۍ او بې رحمۍ سره په شهادت ورسول، داعش جنګیالو ته یې ډول، ډول مرستې او

کومکونه ددې لپاره ورکول پیل کړل څو د هغوی له لارې دامریکا پرضد روان جهاد او مقاومت کمزوری شي.

خو کله چې ټرمپ په دې پوی شو چې دجګړې ګټلو د ویاړ چانس نلري او که هرڅومره نورزیات وحشتونه اوظلمونه ترسره کړي بیا به هم بری ترلاسه نکړای شي اونه به روان جهاد او مقاومت کزوری کړای شي نو هغه وچې په نه زړه یې د مذاکراتو اوخبرو سلسله پیل کړه، د خبرو په جریان کې یې تل هڅه داوه چې په یوه نه یوه بهانه خبرې لغوه اعلان کړي او بیرته د خپل پخواني وحشیانه مسیر پر لیکو روان شي، خو داچې د جګړې پای ته رسولو په باب د افغانستان اسلامی امارت پالیسې او دریځ په نړۍ کې دعامو خلکو لخوا دزیات هرکلي ویلو سره مخ شو او د نړۍ اکثریت خلکو په دې باندې باور راغی چې افغانستان کې د سولې دښمنه امریکا ده اوهغه نه غواړې چې جګړه پای ته ورسوي، په دې لړکې د امریکا دننه هم د خلکو داکثریت لخوا د جګړې سره مخالفت وښوده چې زیات شمیر امریکایان دجګړې مخالف دي او په دې ترسره کیدونکو سروې ګانو ښود له چې د خلکو لویه سلنه دجګړې د دوام پرضد رایې ورکولې او د جګړې له غځولو سره یې مخالفت په ډاګه کاوه، نو ټرمپ د دې لپاره چې دولسمشرۍ په انتخاباتوکې د جګړې مخالفو امریکایانو ملاتړ د ځان کړي نو د جګړې د پای ته رسولو او له افغانستانه د امریکایي عسکرو د ویستلو لړۍ یې پیل کړه کومه چې تردې مهاله دوام لري، خو پیښه دا وشوه چې د دې باو جود هغو خلکو چې تل د جګړې سره مخالف ول او دامریکایي عسکرو وربللو پلویان وو د یته زړه ښه نکړ چې د راتلونکو څو کالو لپاره ټرمپ د امریکا ولسمشر پاته شي نو هغه و چې دامریکایي وګړو لوی اکثریت دټرمپ سیال جوبایډن ته زیاتې رایې ورکړې او هغه یې د ولسمشر په توګه غوره کړ، څوک چې به دروانې میاشتې (جنوري) په ۲۰مه نیټه دامریکا د نوي ولسمشر په حیث لوړه وکړي که څه هم دافغانستان په اړه د بایډن تګلاره مجهوله ده اولا نده جوته چې هغه په راتلونکي کې څه په پام کې لري؟ خو سیاسي کارپوهان تردیره ډاډمن دي چې بایډن به هم دجګړې پای ته رسولو پالیسې تعقیبوي او هغه به هیڅکله کومه نوې پریکړه ونکړي زکه کله چې د ټرمپ نه وړاندې بایډن د اوباما په دوره کې د ولسمشر د مرستیال په حیث دنده سرته رسوله نو هغه مهال د جګړې د دوام سره مخالفت څرګنداوه او له افغانستانه دځواکونو ویستلو پلوي یې کوله هو! د ټرمپ د مواخذې لپاره دامرکا کانګرس لخوا پریکړه لیک منل شوی دی، نو ممکن چې څنګه هغه له سپیني مانۍ ووځي د لویې او تاریخی مواخذې سره به مخ شي.

با عزته سوله او که له سولې ډار...!

ليکوال: جواد عمري

له څلويښتو کلو راهيسې لومړی ځل دی چې د سولې خوږې او باعزتې کليمې نوم له هر افغان نه اوريدل کيږي، او ټول جنګ ځپلي افغانان د يو جل وهلي مسافر په څېر چې پرته له اوبو نه يې تنده په بل څه نه ماتيږي په بې صبرۍ سره د سولې انتظار کوي، او همدا د افغان کشالې وروستنۍ حل بولي.

د سوله غوښتونکو افغانانو حال د هغه چا غوندې دی چې ژوند يې د ويرې او اميد تر منځ قرار ولري، که څلويښت کلن جنګ او د افغانانو ستړيا ته وکتل شي نو د سولې اميدونه زيات شي او که د ځينو واک غوښتونکو واکمنانو خبرې واورو چې د واک د ساتلو هڅه کوي او سولې ته چندانې ليواله نه ښکاري نو د سولې په اړه مو تشويشونه څو چنده زيات شي.

هغه د مفکر وينا چې ((د واک د انتقال لپاره يوازينۍ لار انتخابات دي)) دا خبره په ډاګه کوي چې دا خلک يوازې په واک کې پاتې کيدل غواړي او بس نور نو نه د ملت په غم کې دي او نه د سولې لپاره کومه مثبته اراده لري.

د دغه وينا په اوريدو سره مې د مفکر هغه د انتخاباتو پر وخت هغه خبره را ياده شوه چې ((سولې ته د رسيدو لپاره يوې پنځه کلنې دورې ته اړتيا ده)) نو يقيني شوم چې ښاغلی سوله د خپل واک په خاطر نور پنځه کاله ځنډول غواړي، مفکر په هر قيمت خپله دوره پوره کول غواړي او سوله د خپلې دورې تر پايه ځنډول غواړي، بيا که سوله راغله او که نه دده په هيڅ طرف کې زيان نشته، ځکه نه خو د روانې جګړې بيه پرې کوي او نه هم د جنګ قرباني دی، هغه متل ده چې (ځمکه هغه سوزي چې اور پرې بل وي).

دا ډول ځرګندونې دا خبره په ډاګه کوي چې مفکر او ټیم یې د سـولې د روانـو خـبرو سره هـیڅ علاقه نلري او ترینه په ډار کې دي، کنه تر اوسه پورې یې د سولې په اړه هیڅ یوه هیله ښنونکې جمله نده استعمال کړې، بلکه هره خبره یې د سولې په اړه له تشویش اچونکې وي.

د واک پرګدی ناستو مکرجنو واکمنانو دا شـعار چـې (مـونږه باعزتـه سـوله غـواړو) هـم راتـه شکمنه ښکاري، دا د سولې تقسیم باعزته او بې عزته ته ددوی د فریب نه ډکه کړنـه ده پـدې سره دوی ولس ته د سولې په اړه ویره انتقالول غواړي هغه ویره چې د سولې د راتګ پـه اړه یـې همـدوی لـري، دوی و خلکو ته دا ذهنیت ورکول غواړي که چیرته ددوی په شرائطو برابـره سـوله راشي دا بـا عزتـه سوله ده او که ددوی د نامعقوله شرائطو سره برابره نوې بیا بې عزته ده.

نه داسې نده! بلکه سوله په هر حال بـا عزتـه ده، سـوله د نجـات لار ده، او د جنـګ د ختمولـو یواځنی او وروستی حل لاره ده.

داچې د دوحې له مذاکراتو نه مخکې د بې قید او شرط مـذاکراتو خـبره زمزمـه کیدلـه اوس نـو طبعا باعزته او بې عزته ته د سولې تقسیم د سـولې څخـه د ډار ښـکاره ثبـوت دی، همـدا شـان د سرو کرښو ټاکنه هم د سولې لپاره ښه نیت نه بلکه ویره ده، او خپله د خپلې خبرې (بې قید او شرط) پورې خندا کول دي.

د سولې په دې اساسو مرحلو کې باید د سولې په اړه هیله ښنونکې خـبرې وشي، د سـولې لپـاره د ښو نیتونو اظهار وشي، په پوره اخلاص، ایمانداری او صداقت سره د سولې لپاره کار وشي.

په دغو حساسو شرایطو کې داسې خنډ اچونکې ځرګندونې د روان جنګ په لمبـو د تیلـو پاشـل دي، یوازې دا نه چې په داسې خبرو د جنګ لمبې لا پسې زیـاتیږي بلکـه بـې اعـتمادي او بـې اعتنـایې رامنځ ته کیږي او دا شیان د سولې روان بهیر زیانمنولی شي.

پدې حساسو شیبو کې باید کوشش وشي چې د اعتماد فضا را منځ ته شي، تر څو سـوء تفـاهم لـه منځه ولاړ شي او د سولې لپاره دا تاریخي فرصت ضایع نشي.

د بمبارونو او وحشت تېزول د څه لپاره؟

حسن مومند

کابو ۱۰ میاشتې وړاندې د افغانستان د اسلامي امارت او امریکا د متحده آیالاتو ترمنځ په دوحې کې د اشغال د خاتمې تړون رامنځته کېدل، بېشکه چې یو ډېر مهم پرمختګ و.

د رامنځته شوي دې تړون له مخې د اشغالګرو پوځیانو د وتلو لړۍ پیل کېدل او د دوی د ناپاک وجود نه ددوی د سترو اډو خالي کېدل، د ۵ زره طالب بندیانو ازادېدل، په دوحه کې د بین الافغاني مذاکراتو پیل کېدل او ددې مذاکراتو لپاره د اصل په توګه د دوحې د تړون منل کېدل ډېرې مهمې مادې وې چې عملي شوې.

د نړۍ په علم کې ده چې د کابل لاسپوڅې اداره ددې تړون د رامنځته کېدو او د تړون د رامنځته کېدو نه پس د یادو مهمو مادو د تطبیق سره سخته مخالفه وه. پدې لار کې یې د موانعو د ایجادولو سختې هڅې وکړې؛ خو چې پرې د امریکا فشار و، نو په مات زړه یې منلو ته چمتو شوه او دا دی د بین الافغاني مذاکراتو دوهم پړاو هم پیل شو چې ورسره د افغانستان د ستونزې د حل او د افغان مسلمان ولس د غوښتنې سره پدې هېواد کې د یو خپلواک او سوچه اسلامي حاکمیت راتلو هیلې په ولس کې ډېرې زیاتې شویدي.

موږ د امنو! چې د کابل اداره د هېڅ منلو ته نه وه چمتو؛ څه یې چې ومنل د امریکا د سخت فشار په نتیجه کې یې ومنل چې دا د دوحې رامنځته شوي تاریخي تړون ته د امریکا د عملي ژمنتیا نښه ده.

خو ددې تړون یوه مهمه ماده د امریکا او نورو اشغالګرو د بمبارونو او عملیاتو بندیدل وو چې په مقابل کې یې اسلامي امارت هم بهرنیو یرغلګرو ته په امن سره له افغانستان نه د وتلو او د وتلو د لړۍ د تکمیل ډاډ ورکړی و.

اسلامي امارت له خپل لوري په تړون کې شویو ټولو تعهداتو ته خپله ژمنتیا ثابته کړې ده او په تېرو لسو میاشتو کې داسې یوه بېلګه نده لیدل شوې چې د توافق نه د اسلامي امارت په مخالفت تعبیر شي؛ چې پدې حقیقت په دې وروستیو کې د امریکا د متحده آیالاتو د بهرنیو چارو وزیر مایک پمپیو هم اعتراف کړی دی.

نړۍ ښه پوهېږي چې نه اسلامي امارت د جنګ نه ستړی شوی دی او نه یې هم دښمن قوي شوی دی، بلکې دښمن د جنګ نه ستړی شوی؛ مورال یې بایللی او د شکست تر سرحده رسېدلی او اسلامي امارت د پخوا په پرتله ډېر قوي شویدی، خو بیا هم تړون ته ژمن دی، تړون ته ژمنتیا او په تړون کې په شویو تعهداتو وفا خپل دیني او اخلاقي مسئولیت ګڼي.

خو متأسفانه چې مقابل لوري پدې وروستیو کې په مکرر ډول د تړون ضد داسې کړنې ترسره کړیدي، لکه په لوی لاس چې ددې تړون ماتول غواړي. ټول ولس شاهد دی چې پدې وروستیو کې د هېواد په مختلفو برخو کې د امریکایي پوځیانو او د کابل لاسپوڅې ادارې د وحشي اجیرو عسکرو له لورې پر

ولســي ســيمو بمبــارونو زور اخســتی او هــم د اجیــرو عسکرو وحشي تهاجمي عملیات زیات شویدي چې د بمبارونو په ګڼو پېښو کې د یو کور ټول غړي هم له منځه تللي چې د نیمروز ولایت د خاشرود تازه خورا دردونکې پېښه یې ژوندی ثبوت دی.

د ولس پر ضد د وحشت پیل شوې دا نوې لړۍ د دوحې تړون د ماتېدو له خطر سره مخامخ کوي او د افغانستان د ستونزې په حل کې رامنځته شوي پرمختګونه د سختو ګواښونو سره مخامخ کوي او د لویو امیدونو نه پس په ولس کې ستره ناهیلي خپروي چې دا ددې ولس سره ډېره ستره جفا ده.

پر افغانانو تپل شوي تېر ۲۰ کلن جنګ کې د بهرنیو اشغالګرو او داخلي لاسپوڅو ځواکونو له لوري پر مظلوم افغان ولس د ترسره شويو وحشتونو نه ټوله نړۍ خبره ده، حالات د نړۍ مخې ته دي، ټوله نړۍ پدې هم پوهیږي چې دې هېواد کې د مظلوم افغان ولس پرضد ډېر زور وکارول شو؛ خو دلته د زور کارولو هره تجربه ناکامه وه چې پدې پخپله بهرنیانو هم تل اعتراف کړی.

او د ظلم او زور کارولو ناکامۍ ته په پام سره امریکا ومنله، چې د افغانستان ستونزه باید د خبرو له لارې حل شي. هماغه و چې د اسلامي امارت سره مذاکراتو کولو ته چمتو شوه او د اوږدو مذاکراتو په نتیجه کې د دوحې تړون رامنځته شو.

اوس چې امریکایي شغالګرو او لاسپوڅو یې یو ځل بیا پر ولس د بمبارونو او تهاجمي بې رحمه عملیاتو په کولو سره د خپل زور نمایش پیل کړیدی، چې تر پې داسې ښکاري لکه د ناکامو تجربو یې چې عبرت نه وي اخیستی.

د کابل اداري مشران یو شمېر امریکایي نظامیان او د وسلو سوداګر چې د جنګ دوام کې خپلې ګټې ویني، د سولې د سبوتاژ کولو هڅې کوي او دلته د جګړې او اشغال دوام غواړي؛ طبعي ده چې دوی به د خپلو سیاسیونو د غولولو او د جنګ دوام ته یې د مایله کولو هڅې وکړي، خو د امریکا نوی سیاسي قیادت باید پدې پوه شي چې افغان مسلمان ملت ته د کرغېړن اشغال نه د هېواد ازادي ډېره مهمه ده، په یو حالت کې ترې هم تېرېدونکي ندي او نه هم د دې عالي هدف د حصول لپاره د روان جهاد نه ستړي کېدونکي دي.

دا هم له چا پټه نه ده چې اسلامي امارت د بل هر کله په پرتله په برتر سیاسي او نظامي موقف کې قرار لري، خو دا چې اسلامي امارت مسؤل او ژمن جهت دی، نو تر څو چې شوني وي د مقابل لوري سره به په شویو تعهداتو وفا کوي.

په دوحه کې شوی تړون د خپل ولس او هېواد په ګټه بولي، نو تر خپل توان به یې ماتېدو ته نه پرېږدي او د مقابل جانب په ځینو تخطیانو به سترګې هم پټوي چې دا د اسلامي امارت ضعف نه؛ بلکې پر ځان د باور، د ولس هیلو او د هېواد عالي اهدافو ته د درناوي او اخلاقي لوړتیا دلیل دی.

د دوحې د تړون عملي کېدل چې زموږ لپاره مهم دی، همداسې زموږ د مقابل لپاره هم مهم دی، نو باید له دې حساسې او حیاتي موضوع سره زموږ په څېر مسئولانه چلند وکړي، نور دې زموږ د ولس ژوند او هیلو ته بې ارزښته نه ګوري او نه دې خپل پوځیان او مال ضایع کوي، د جنګ طول به دوی ته له ناکامۍ، تلفاتو، بدنامۍ او بې عزتۍ پرته بل هیڅ له ځان سره ونلري.

د حاضر جوابۍ او ځیرکتیا یوه بېلګه...!!

د امام ابوحنیفه رحمه الله د ورکوالي یوه کیسه مشهوره ده، چې د نوموړي بې ساري ځیرکتیا، د حاضر جوابۍ عجیبه وړتیا او د عقلي ذهانت یو تصویر وړاندې کوي.

مؤرخین علماء لیکي؛ د رومي سلطنت له لوري یو پلاوی د مسلمانانو سیمې ته راغی، په دوی کې یو داسې پادري هم موجود و، چې ظاهراً خو عیسائي مګر په حقیقت کې دهري و، غوښتل یې له مسلمانانو سره د هغوی د عقایدو په اړه بحث او مناظره وکړي، لومړی یې د الله پاک د وحدانیت، مکان او کردار د څرنګوالي په اړه د پوښتنې کولو اراده وه، ترڅو په ساده عقلي پوښتنو مسلمانان لاجوابه کړي.

کله چې د رومیانو وفد را ورسیدی او د مسلمانانو په سیمه کې د یوې لویې غونډې تابیا ورته وشوه. پادري ممبر ته وخوت او ویې ویل: زه له تاسو نه څو پوښتنې لرم، لومړی دا چې تاسو خو د تثلیث عقیده ردوئ؛ یو خدای منئ، دا راته ووایئ چې تر الله تعالی مخکې خدای څوک و..؟

خلک هک حیران پاتې شول چې د دې ځواب به اوس څه وي؟ چا ځواب ورنکړ، پادري او ملګري یې خوښ شول چې مسلمانان یې لاجوابه کړل.

په دې وخت کې امام ابوحنیفه رح چې په عمر ډېر کشر و؛ له خپل پلار نه یې اجازت وغوښت چې زه یې ځواب وایم، پلار یې ورته اجازه وکړه، اعلان وشو چې یو کم عمره ځوان به ددې سړي ځواب ووایي.

امام صاحب را وړاندې شو، پادري چې پر ممبر ناست و، امام صاحب یې په مخکې ودریدی ورته ویې ویل، سوال کوونکی د شاګرد په مثال وي، او ځواب ورکوونکی د استاذ په شان! لهذا ته له ممبره را کوز شه بیا سوال وکه او زه به پر ممبر کښینم، ستا جواب به ووایم.

پادري همغسې وکړل، له ممبره را کښته سو او امام صاحب پر ممبر کښیناست.

- پادري: تر الله تعالی وړاندې څوک وو؟
- امام صاحب: یو، دوه، درې حساب وکه او بیا راته ووایه: چې تر یوه وړاندې کوم عدد دی؟

● پادري: تر یوه وړاندې خو هېڅ عدد نشته.

● امام صاحب: بس نو ستا سوال همدلته حل شو، کله چې په اعداد و شمار کې تر یوه مجازي عدد وړاندې څه نشي۔ راتلی، نو تر واحد حقیقي وړاندې به څنګه بل عدد یا یو شی شتون ولري؟

نو ځکه زموږ ایمان او عقیده دا ده چې الله تعالیٰ واحد او لاشریک ذات دی، له ابتدار او انتهاء څخه منزه (پاک) دی.

● پادري: دا راته ووایه چې د الله تعالیٰ مخ کوم لوري ته دی؟

● امام صاحب: اول ته ما ته د دې خبرې ځواب راکه چې کله ته د رڼا د ترلاسه کولو پخاطر شمع یا لاټین بل کړې، نو د هغه مخ یا لوری کوم طرف ته وي؟

● پادري: د شمع مخ خو هرې خوا ته وي، ځکه بیا شمع رڼا نه کوي.

● امام صاحب: نو بس دا مسئله هم حل شوه، کله چې د مجازي نور د رُخ لوری معلوم نه وي، نو د الله تعالی د وجود چې نورِ حقیقی دی؛ رُخ به یې ولې د یو جهت پابند وي. لهذا زموږ ایمان او باور دا دی چې الله تعالی د خپل علم سره په بلاکیفه شکل هرځای موجود دی.

● پادري: هر شی په یو نه یو شکل یو ځای موجود وي، نو ته راته ووایه چې الله ده؛ چیرې ؟

● امام صاحب: ته شیدې راوغواړه، شیدې راوړل شوې، پادري ته یې وویل، ته باوري یې چې په دې شیدو کې کوچ شته؟ پادري وویل، هو شته. امام صاحب ورته وویل، راته پیدا یې کړه چې کوچ د شیدو په کوم ځای او کوم طرف کې دی؟

● پادري: کوچ خو د شیدو په هره قطره کې شتون لري.

● امام صاحب: بس نو د ځمکې او اسمانونو خالق هم د خپل بلاکیف قدرت سره د کائناتو په هره برخه کې هر وخت موجود دی.

● پادري: د الله کردار څه دی، الله هر ځای څه کوي؟

● امام صاحب: د الله ډېر کارونه وي، ډېر څه کوي، یو کار یې دا دی چې ستا غوندې کافر یې له ممبره را کوز کړ او زما غوندې مسلمان یې پر ممبر کښیناوه، ته یې کښته او زه یې اوچت کړم، ته یې ذلیل او زه یې عزتمن کړم. فسبحان الله ولک الحمد.

لــه دې سره مناظره د امــام صــاحب او د مسلمانانو په بریالیتوب سره پای ته ورسیده، دهري او د هغه ملګری وفد ټول هک حیران، پاتې شو، له همغې ورځې د دې کم عمره ځوان (نعمان بن ثابت/ امام ابوحنیفه رحمه الله) ځیراکت، حاضر دماغي او ذهانت په دنیا دنیا کې مشهور سو. او خلکو ورنه د علم زده کړه پیل کړه.

ژباړه له: (الفقه والفقهاء-ص۴۹) مأخذ نه.

د اسلامي حاکميت هدف!

نوعيت او ماهيت!

ابوطهير شمس
په تيرپسې

داسلامي حکومت هيئت، مقاصد او اوضاع

د اسلامي حکومت جوړولو هدف يوازې د امنيت تأمينول ندي بلکې د امنيت راوستو ترڅنګ نورې ځانګړتياوې هم لري، د کومو په وجه چې دنورو حکومتونو او نظامونوڅخه ممتاز دی، لکه: د ټولو غوره او هغوکارونو سرته رسول کوم چې بشريت لپاره د خير او نيکمرغيو سبب ګرځي او له هغو ټولو منکراتو مخنيوی کول کوم چې بشريت ته د بدمرغيو اړولو سبب کېږي.

نو اسلامي حکومت چې ديوې عقيدې، مفکورې او نظريې تابع او ساتونکی دی، د ژوند په نورو شعبو کې هم د هغې د پلي کول مسؤل دی، بناً د ټولو ادارو په نظم ونسق اوقانون جوړولو کې به د اسلامي اوعقيدې او نظريې سره ترون څرګند او برملاوي.

په بل تعبير داسلامي حکومت واکمن به هغه خلک وي، کوم چې په اسلامي دستور ايمان اوباور لري او کوم چې داسلامي سياسي مفکورې سره اتفاق لري، هغه خلک چې اسلامي دستور نه مني او يا داسلام د سياسي مفکورې سره اتفاق نلري هغوی ته به د اسلامي حکومت د نظم ونسق په چوکاټ کې ونډه نه ورکول کېږي او نه به ورته حکومتي مناصب ورکول کېږي.

داسلامي حکومتولۍ بڼه او ماهيت؛

يوه اهمه او د پام وړ مسئله داسلامي حکومتوالۍ د ماهيت او نوعيت ده، چې په اړه يې دا پوښتنه کېږي چې ايا د ماهيت له پلوه اسلامي حکومتوالي د منځنيو پيړيو له مسيحي حکومتونو [پاپائيت/ تيوکراسۍ] سره مماثلث لري؟ ماهيت يې ټولواک (کليت پسندانه) که شورايي و جمهوري؟ ايا د شاهي و موروثي پاچاهۍ نظريه د اسلامي سياسي نظريې سره مطابقت لري؟ همدا راز په نويو مغربي مصطلحاتو کې هغه کومه يوه اصطلاح ده چې پرې د اسلام سياسي نظريه په پوره ډول منطبق کيدای شي؟ يعنې داسلامي حکومت ماهيت او د هغه سياسي اوضاع په نويو مغربي اصطلاحاتو کې هم تشريح کيدای شي کنه؟

ښکاره ده چې اسلامي حکومت یا سیاست د نړۍ په معاصرو ریاستونو او حکومتونو کې یو جلا او منفرد نوعیت لري، چې نوي مغربي سیاسي اصطلاحات یې دځانګړي نوعیت او ماهیت د پوره ترجمانۍ څخه قاصردي بلکې د هغو د استعمال او داطلاق په باره کې د موجوده فکري انتشار یوه لویه وجه هم داده چې کوم مسلمانان او نا مسلمانان غواړي چې داسلام سیاسي نظریه او حکومتي نظام په نویو مغربي مصطلحاتو کې د وړاندې کولو یا بیانولوکوښښ وکړي هغوی اصلاً داسلامي ټولنې مسائلو اوستونزو ته یواځې د مغربي تاریخي تجرباتو د زوایې څخه دکتنې کوښښ کړي، حال داچې نوي مغربي اصطلاحات لکه: جمهوریت، اشتراکیت، پاپائیت اوپارلیماني نظام ټول یو خاص دیني، تاریخي، کلتوري او سیاسي شالید لري او هریو د بل نه جلا، جلا مفاهیم لري په بل تعبیر هر یویې دیوې مطلقې او غیرمتّبدل معنی لرونکی دی، نو د هغو تراشل شویو سیاسي عنوانو نو او اندونو انطباق په اسلامي سیاست او حکومت کول مناسب ندي مثلاً: د جمهوریت اصطلاح چې نن سبا تر ډیره په هم هغه اصلي معنی کې استعمالیږي، کومه چې د فرانسوي انقلاب زیږنده ده، یعنې د ټولو ښاریانو ترمنځ د عمراني او اقتصادي مساوات اصول او د ټولو بالغانو (وګړو) دیوې، یوې رایې په بنا د غوره کړای شویو استازو په زریعه حکومت تشکیلول او د دې اصطلاح پراخ مفهوم دادی چې عامو وګړي په ټولو اجتماعي معاملاتو کې داکثریت اصل ته په کتو د قانون جوړولوپه برخه کې لامحدود واک لري او ښکاره ده چې د عامو وګړو پوره رضایت په هغه حالت کې شونی دی کله چې هغوی د ټولو خارجي بندیزونو اوقیوداتوڅخه ازاد وګرځول شي او هغوی (عام وګړي) دومره فایق اوبرتروګڼل شي چې د ځان پرته بل هیچا ته ځواب ویونکي نه وي، نو د مغربي جمهوریت مفکوره چې له آراه مغرب وړاندې کړې ده، که هغه له دې پلوه چې «داسلام په نزد هم ټول انسانان دعمراني اعتبار له پلوه یودي او د ټولولپاره د ودې وارتقاء کولو فرصتونه یوشان اوبرابر دي» مماثل بریښي، خو له دې پلوه داسلامي نظریې سره یو مخ متضاد ښکاري چې «اسلام په مسلمانانو باندې دا لازمه کړېده چې هغوی ټول به خپلې فیصلې د هغه الهي قانون تابع ګرځوي کوم چې عظیم الشان قرآن کې شته دی او رسول الله صلی الله علیه وسلم په هغه باندې دعمل کولو نمونه وړاندې کړې ده، همدا وجه ده چې دامت لخوا د قانون په جوړولو بندیز لګول شوی دی او ورته په کتو سره دعامو وګړو اراده برترې نلري، کومه چې د مغربي جمهوریت لاینفک جزده، په همدې وجه داسلام په سیاسي نظریه باندې د مغربي جمهوریت د اصطلاح اثباتاً یا نفیاً اطلاق کول ابهام پیدا کوي

ورته حال دتیا کراسۍ (پاپاییت) هم دی اروابناددډاکټر محمد حمید الله رح لیکلي دي چې داسلامي حکومت څرنګوالی یا نوعیت په منځنیو پیړیو کې اروپا کې ارمنځته شویو حکومتونو په څیر نـدی، یعنې د تیاکراسۍ نه مراد که هغه جکومت شي کوم چې په منځنیو پیړیو کې اروپا کې رامنځته شوی و، چې دواک تولې واګې به د پاپانوپه لاسو نو کې وې، هر چې اسلام دی هغه کې دغسې حکومت ځای نلري وجه یې داده چې اسلام کې دپاپانو د نظام پشان کوم نظام شتون نلري او نه کومه داسې اداره شته ده چې هغه دمسیحي کلیسا سره مترادف وګڼل شي.

په اسلام کې هربالغ مسلمان حق لري، چې هغه هره دیني دنده سرته ورسوي، هیڅ فرد یا ډله دا دعوه نشي کولی چې هغه د دیني وظایفو په سرته رسولو کې کوم خاص تقدس یا اجاره دارې لري، په نو دې وجه په اسلامي ماحول کې دتیاکراسۍ (پاپایت) اصطلاح یومخ بې معنی ده، البته د اسلامي حکومت په مفهوم کې الهي حکومت ضروري دی دکوم دټولو قوانینو سرچینه چې الهي وحې ده.

غرض داچې د اسلام په سیاسي افکارو اوادراتو باندې دغیر اسلامي مغربي اصطلاحاتو اطلاق کول لویه تیروتنه او اشتباه ده، زکه داسلام سیاسي نظریه خپل خاص مفاهیم لري، کوم چې بل ځای نه مندل کېږي او تشریح و تعبیر یې هم یـواځې داسـلامي اصـولو او افکـارو دننـه او داسلامي اصطلاحاتو سره موافق کیدای شي.

دعلامه محمد اسد په تعبیر: اسلامي حکومت دیوې عمراني لوظنامې په زریعه منځته راځي، کوم چې به د الله تعالی دحاکمیت لاندې واکمنی یا اقتدار لپاره امین وکفیل وي او هیڅ یوه ډله او یاکورنۍ هم پکې تخصیص نلري، د حقوقو او فرایضو سرته رسولو له پلوه ټول ښاریان سره برابردي او هم پخپله واکمن له حقوقي پلوه دامتېه نورو افرادو هیڅ کوم تفوق اوبرتري نلري حاصل داشو چې اسلامي واکمنې دخپلو فکري ځانګړتیاوو او امتیازاتو له پلوه هم ملوکیت، سلطنت او پاپاییت ګڼل کېدای نشي، بلکې د دوی ټولو ترمنځ یوه منځلاره ده.

دعلماوو په نظر: د اسلام سیاسي نظام څنګ چې د ملوکیت، شهنشاهیت، مطلق العنانیت او استبداد کلک مخالف دی بعینه د مغربي جمهوري مخالف هم دی اسلام د ټولو نظامونو دننه دشته مفاسدو اوخرابیو نه پاک او د یو معتدل طرزالعمل داعي یا علمبردار دی، په دې وجه اسلامي هیوادونوته د مغربي سیاسي افکارو او نظریاتو راوړل او دخورولوهڅې یې داسلام په سیاسي اصولو او اندونو، سیاسي او اجتماعي نظام باندې یې د بریدونو کولو سره مترادف دي.

داسلامي حاکمیت اوضاع:

پوښته: داسلامي حکومت وضع و هیئت به څه ډول ي؟ یعنې دهغه ترکیبي غړي «اجرائیه،

مقننه او قضائیه»په خاصه توگه د اجرائیه او مقننې دتشکیل کړنلاره به څه ډول وي؟ ایا پکې درسول الله صلی الله علیه وسلم د مثالي اسلامي حکومت او د راشده خلافت د سیاسي اوضاع پیروي یا تقلید کول ضروري دی؟ یا داچې اسلام په دې باره کې په اساسي تجویزونو وړاندې کولوباندې اکتفا کړې ده دکومو په لحاظولو سره چې د هردورې دغوښتنو او اړتیاوو سره سم داسلامي حکومت د تشکیل هیئت تعین کیدای شي، حکومتي قالب او اداري چوکاټونه یې رامنځته کیدای شي؟

په دې باري کې د علامه محمد اسد رایه داده چې اسلام موږ د ټولو تفصیلاتو سره سم د حکومت تشکیلولو په برخه کې موږ د کوم ځانګړي صورت یامنهج په منلو نه یو مجبورکړي یو، اسلام یواځې دحکومیت دځرنګوالي سره دلچسپي لري که حکومت په اسلامي نظریه باندې باور ولري او اسلامي قوانین نافذوي، نوپیخپلمنځي مشورې سره او د هغو مقاصدو سره سم وړاندې یادل شول حکومت چې هر هیئت او وضع و لري هغه به داسلام سره متصادم نه ګڼل کېږي، زکه چې مسلمان دشریعت مزاج اومقاصدوته په کتو سره دهر دور اجتماعي اوسیاسي اړتیاووته په پام لرلو سره دوخت حکومت هر هیئت (وحداني، مرکزي او نور...) غوره کولی شي البته دحکومتي سیستم لپاره د خاص نظام او هیئت غوره کولو یاټاکلو پر مهال به یواځې د نقالی (دمعاصرو نظامونو او صورتونو) نه د ځان ژغورلو لپاره د واقعیبینانه تخلیقي رویې غوره کول پکاروي.

علامه محمد اسد دا نظریه پرځای نه مني چې ګواکې اسلام د حکومت د تشکیل لپاره کوم خاص هیئت اومعین منهج اوهم دنورو حکومتي ادارو لپاره کوم ځانګړی شکل یا قالب ټاکلی دی اوپه دې لړکې یواځې دراشده خلافت د تاریخ نظایر دوروستنو لپاره واجب التقلید دي، داسد په رایه داسلامي حکومت دظاهري اشکالُ او وظایفو لپاره دا ضروري نده چې خامخابه هغه دکومې تاریخې نمونې سره موافق وي

په دې اړه نور تفصیل بیا...

د ډلو ټپلو پلاوی د مذاکرې او د ارګ د تخریبي موقف همغږي!

سعد کټوازی

هر مهال او وخت له ځان سره هغه څه لري چې مخکې او وروسته وختونه یې بنایي ونلري، له نن نه وړاندې په بشریت، مسلمانه ټولنه، د یو ملت په توګه افغاني ټولنه او د یو هیواد په حیث په افغانستان کې ډېر څه تېر شوي چې په اړه یې نن موږ د خپل تېر تاریخ له ټکي استفاده کوو، په کیسو کې یې د تېر تاریخ په نوم یادوو او ښه یا بده ګټه ترې پورته کوو.

پر هغو د نن د پېښو اړوند کیسې د راتلونکي لپاره ورزیاتوو؛ چې بیا د همغه وخت نوی کهول او نسلونه ورته د تېر تاریخ وایي، که موږ په خپلو لیکنو او یادابنتونو کې له خپل تېر او اوس څخه ګرد نه وي پورته کړی، نو هغه مهال یې دوی ارزوي، په اړه یې څېړنې کوي، خپل مهال ورسره پرتله کوي، پر تړاو یې پرېکړه کوي او ترې د اړتیا وړ ګټه پورته کوي.

که څه هم د یوې پېښې یو واقعیت او د همغه پر بنسټ روایت هم یو وي او د پېښې پر انځور کوم غبار نه وي، خو چې وروستیو تجربو وښوده، د پېچلو تکتیکونو پر مټ تبلیغاتي هڅو، ناسم برداشت، ړوند قضاوت او دېته ورته نورو لاملونو له وجې د ځینې پېښو په تعقیب د هغو په مقابل کې نورې را ولاړې شي، د هرې لومړۍ د اثبات او دوهمې د رد لپاره څېړنې، ارزونې او پرېکړې رامنځته شي او بیا دا درې واړه هم له ځان سره مخالف او موافق نظرونه لري چې ورسره د یوې پېښې اړوند ډېر روایات منځ ته راشي او د هغې پر واقعي انځور غبار پرېباسي.

په هېواد کې وروستۍ څو میاشتې هم همداسې وې، له ځان سره یې ډېرې هغه پېښې لرلې چې تر خپل منځ سره په خورا لوړ توپیر او آن د سپین او تور په تضاد کې وې، دا د سولې هغه د جګړې، دا د خوښۍ هغه د غم، دا د امن هغه د ګډوډۍ ، دا د ویاړ هغه د پېغور، دا د برم هغه د شرم ، دا د ازادۍ او خپلواکۍ هغه د پردیپالۍ او بلواکۍ، دا ښه زېرى هغه د خطر زنګ، دا هیله ښښونکې هغه نهیلي کوونکې، دا د ګټې هغه د زیان، او... او بیا د هرې پېښې په اړه ګڼ خو متضاد روایتونه وو.

ځینې پېښو خو لا له دوو جلا لحاظونو دوه یا ډېر متضاد او منځني اړخونه هم لرل، که سر له اوسه ترې ګرد پورته او روایت یې په ریښتوني واقعیت انځور نشي، په راتلونکې کې به یې د تېر تاریخ په حیث څېړنه او رښتوني انځور را برسېره کول له یوې خوا خورا ستونزمن او له بلې خوا یوازې د تاریخ او د هغه د مثبت او منفي اړخونو سره بلدو لیکوالانو او څېړونکو کار وي، خو په خواشینۍ سره چې دوی هم زیاتره یا په فزیکي او یا هم فکري لحاظ ترور او له منځه وړل شوي چې اوس مو پرې ویاړلی تاریخ د محوې او ژور تحریف له ګواښ سره مخ دی.

دا چې ښایي د راتلونکې لپاره زموږ لیکنې او یادښتونه د نږدې او ممکن د لیرې ماضي د تاریخ برخه شي؛ د ځینې پېښو خپل بې غباره او لنډ روایت د کابل پر نړیوال پوهنتون له برید څخه را پیلوو، دغه برید چې پکې لسګونه محصلین مړه او ژوبل شول؛ په داسې حال کې ترسره شو چې له اوږد ځنډ وروسته د کابل پاشلې اداره د بهرنیو فشارونو په ترڅ کې توانېدلې وه، د بین الأفغاني مذاکراتو لپاره د ډلو ټپلو پر یو ګډ پلاوي سلا او په دوحه کې له طالبانو سره د بین الأفغاني جهتونو په نوم کښېني.

برید چې د پیل له لومړیو شېبو یې پړه پر طالبانو ور وغورځول شوه، پېچلې او د طالبانو له بریدونو سره په ښکاره توپیر کې و، طالبانو د ردولو ترڅنګ وغنده او هم پر دې سربېره عیني شاهدانو، د پېښې طبیعي شواهدو، د برید څرنګوالي، د داعش ډلې په نوم یې د پړې پر غاړه اخیستنې، د یو جعلي ویډیو کلیپ له لارې بېرته انکار او د طالبانو کار بللو، وروستیو څېړنو او ارزونو هم طالبانو ته بشپړ برأت ورکاوه، بلکې لا د کابل دولت پر استخباراتي کړیو یې تاوان کړ.

خو د ارګ لومړي مرستیال او د کابل امنیتي چارو نوي مسئول صالح یې له دې هرڅه سره په تقابل کې بیا هم پړه پر طالبانو ور غورځوله، که څه هم د صالح له دې موقف څخه جوته شوه، چې تر شا یې د هغه لاس دی، خو د برید انګېزه یې هلته ښه په ډاګه شوه؛ چې له پای

ته رسېدو شېبه وروسته د شپې له تیارې په استفاده د نامالومه کسانو پر حواله د پوهنتون پر پنجرو سوله ضد پوسټرونه لګول شوي و، په داسي حال کې چې سیمه هم د څواکونو له لوري کلابنده وه، د څېړونکو په اند برید د تبلیغاتي موخو لپاره ترسره او صالح غوښتل له ځان سره ولسونه هم د سولې پر وړاندې ودروي.

له یاد برید وروسته صالح د طالبانو پر حواله پر تعلیمي ادارو او ځیني اشخاصو د ورته نورو بریدونو او د ارګ ویاند هم تبلغاتو د نوي چمتو والي خبر ور کړ چې د دې پر تعقیب خبریال یما سیاوش په کابل، محصل ارمان په ننګرهار، الیاس داعي په هلمند، د فراه جوین والسوالۍ خطیب غلام سخي په فراه، خبریاله ملاله میوندۍ په ننګرهار، خبریال فردین امیني په کابل، د الجزیرې خبریال رحمت الله نیکزاد په غزني، سیاسي فعاله پرشته کوهستانۍ په کاپیسا، د محابسو اړوند یوې ښځینه روغتیاپالې په ګډون څلور ډاکټران په کابل او تازه د صدای غور خبریال بسم الله عادل په غور ولایت کې د هدفي بریدونو او یا د چسپکي ماینونو له امله ووژل شول.

پر دې سربېره د ولسي- جرګې غړي خان محمد وردګ په موټربز کاروان درې جلا چاودنې، د کابل ښار کې له موټرو د ښار پر نورو برخو د لسګونه راکټونو بریدونه او ځینې نورې ورې او لویې پېښې چې طالبانو غندلې او پړه یې یا خو چا منلې نه ده او یا هم د صالح استخباراتي ګروپ چې تر سره کړي بریدونه د داعش په نوم مني، پر غاړه اخیستې او د هوایي او هاوان بریدونو پړه خو له منلو پرته هم د کابل دولت پر غاړه ده.

دا ډول بریدونه، چاودنې او مرموزې وژنې چې بهرنی او کورنی دښمن د سیاسي موخو لپاره ترسره کوي؛ زیاتر پکې یا هغه خبریالان، سیاسي فعالان او... په نښه کېږي چې د دوی هر ډول ګټو ته په هره بیه ژمن او خپله دغه ژمنتیا یې په اثبات رسولې هم وي، په طبیعي ډول دوی د دښمن له پټو رازونو او لنډ مهاله او اوږد مهاله پلانونو څخه خبر وي چې اوس یې دښمن د افشا کېدو د مخنیوي بله چاره نهویني او د همدې وېرې له امله یې ووژني او له منځه یې یوسي.

او یا هم هغه ازاد خبریالان، سیاسي فعالان او... دي چې حقه او سپینه وینا، سوله خوښي او د حقه حقوقو چیغه پورته کول یې د دښمن د ګټو پر وړاندې خنډ جوړېږي، دښمن یې له منځه وړي او پرې د حقې او سپیني وینا غږ جبري خاموشوي، خو ځینې وژنو ته چې د منلو وړ توجیه ونشي موندلای، تر وروستي بریده هڅې کوي مرموزي پاتې او پام ترې پر بل لوري واړول شي، لکه د یما سیاوش وژل کېدو د یوې میاشتې په دننه کې د څېړنې ډاډ ور کول شوی و، خو

اوس د دوو میاشتو پر وتو یې لا هم ځواب نـه دی ویل شوی، همدارنګه د فردین امیني مرموزه وژنـه چې کورنۍ یې په اړه د پلټنې غوښـتونکې شـوه، خو صالح تهدیداً چپ کړه.

د دې تـر څنـګ پـر سـیاسي، ډلییـزو او شخصي۔ مخـالفینو یـې د پـړې پـه ور اچولـو تبلیغاتي ګټه هم ترې اخلي؛ ترڅو ولس او نړۍ د بهرنیو ځواکونو له وتو سره په افغانسـتان کـې د وضعیت خرابېدو ته اندېښـمن کـړي، پـر ولسي۔ کورونــو، مســجدونو، مدرســو او...د چــاپو او بمباریو، پر هیواد دننه لارو کوڅو او بهر ته تللـو لویو لارو کې د ولسي خلکو د ځورونکې پلټنـې او لوټنې لپاره یې پلمه کړي او...

دا چې له کابل پوهنتون را وروسـته نـورې پېښې هم طالبـانو پـر وخـت لـه ردولـو سربېره غندلې هم دي او د کابل دولت یې هم پر طالبـانو د پړې په ور اچولو دومره ټینګار نه درلود، بلکې د غندنو او په اړه یې د پلټنو لفظي ډاډ ور کـاوه، چې بیا تر اوسه شاته غورځول شوي، خـو ښـایي دا د نورو ترڅنګ د دې لپـاره و چـې د وخـت پـر وتو، ناسمو مالوماتو او ګډوډو روایتونو خپرېدو له امله د خلکو له ذهنونو د پېښو واقعـي انځـور ووځي یا لـږ تـر لـږه پېښـې زړې شي، نـو ځکـه اوس تـازه د ارګ د ویانـد پـه همغـږۍ امنیتـي چارواکو یوځل بیا د یادو پېښو پړه پر طالبانو ور غورځولې ده او د ډلو ټپلو پلاوي مشر۔ معصـوم ستانکزي پر خپلو هدفي بریدونو هم په قطر کـې له طالبانو سره د غږېدو خبره کوي.

دا ټـولې پېښـې، د کابـل دولـت جګړییـز موقـف او ورتـه تراشـلي توجېهـات یـې د بـین الأفغاني مذاکراتو او سولې د سبوتاژ د هڅو پـه برخـه کـې و چـې وروسـته لـه هغـه یـې زور واخیست چې د سولې او بین الأفغاني مـذاکراتو لپاره د ډلو ټپلو پـلاوی لـه کابـل څخـه قطر تـه ورسېد او ورسره سم امراللـه صـالح تـه د کابـل امنیتي چارې ور وسپارل شوې، له دې ور هاخوا د صالح او عطانور، ولسي جرګې او رولاغنـي، د کابـل ښـاروال سـلطانزوی او ولسي۔ جرګـې، د روغتیـا وزیـر او ارګ او...تـرمنځ وروسـتۍ ناندرۍ او ورسره هـم مهالـه د ایـراني چـارواکو څرګنـدونې هـم پـه دې نزاکتونـو کـې یـواځې تخریبي هڅې ګڼلای شو او بس.

پر دې سربېره د مذاکراتو د مېز خوا کې لـه کابل څخه د تللي پلاوي هغه څـه د بحـث سر تـه راوړل، چې باید تر ټولو وروسته وای، یـواځې د سولې پر شعار یې بسنه او ریښـتونې سـولې تـه یې نه ژمنتیا، پر هغه څه ټینګار چې طالبانو آن د بحث وړ هم نه ګڼل، پـه مـذاکراتو او بیـا سـوله کې د شخصي او غربي استعماري ګټو تضمینول، د سولې اړوند یې تخریبي تبلیغـات، د مېکـانیزم رامنځتـه کېـدو سربېـره د هغـه پـر مقدمـه دوه میاشـتې بـې ګټـې چنـې وهـل، پـر مېکـانیزم او

مقدمه یې له موافقې او د منځنۍ او ټیټې کچې لاسلیکونو وروسته بېرته شاتګ او د میکانیزم او ورپسې د مقدمې له بشپړېدو څخه انکار، د خپلمنځي نانددریو له امله د پلاوي دوه ټوټې کېدل او... هغه څه و چې پرې د ډلو ټپلو پلاوي خپله مذاکره د ارګ له جګړه ییز، خونړي او تخریبي موقف سره همپاله او همغږې کړې وه.

دا چې طالبانو ۲۵ کاله هر ډول قربانۍ په هېواد کې د اسلامي نظام د راوستلو لپاره ور کړې وې؛ اړینه وه د مذاکراتو د بحث په ایجنډا کې داسې څه نه وي، چې له قرآن او حدیث (اسلام) سره په ټکر کې وي، ورسره دا چې د هېواد غوڅ اکثریت وګړي د اسلام له څلورو فرعي اسلامي مذهبونو د حنفي فقهې پیروي دي، ډېرې قربانۍ هم همدوی ورکړي او یا د مذهب د کشالو د حل یو غوره منهج هم دی؛ د دې ضرورت له چا پټ نه دی چې د بحث د اختلافي موضوعاتو په حل کې قرآن او حدیث ته د رجوع پر مهال حنفي فقه معتبره شي او دا چې طالبان د دوحې د تړون پر اساس بین الأفغاني مذاکراتو ته داخل شوي وو؛ په طبیعي ډول دا یو لازمي امر ګرځي چې له امریکا سره د شویو مذاکراتو پر دوام بین الأفغاني مذاکرات هم د یاد تړون پر اساس وي او...

خو له کابله ورغلي پلاوي د قرآن او حدیث له نوم او دا چې بحث به یې له هغو سره په ټکر کې نه وي جوړ نه راته، چې د جمهوریت او ورته نور خوبونه یې لیدل، په قرآن او حدیث کې حنفي فقهې ته د رجوع پر ځای د جعفري فقهې خبره را منځته کړه، د دوحې تړون یې د بین الأفغاني مذاکرې د اساس په توګه نه مانه او...ورپسې د ۲۰ورځنۍ وقفې له پیل سره سم چې د ملا برادر پر مشرۍ د طالبانو یو چګپوړي هیئت ګاونډي هېواد ته سفر پیل کړ، د کابل دولت چارواکو ادعا وکړه؛ چې ګنې یاد هیئت دغه سفر د دوی په همغږۍ کړی او ورپسې یې په افغانستان کې د پاتې مذاکراتو تر سره کولو او د ځای ټاکلو خبر هم رامنځته کړه چې دا ټولې د سولې پروسې تخریبي هڅې وې.

خو که لنډ ووایو د طالبانو او امریکا ترمنځ مذاکرات چې د افغانستان د کشالې د هوارۍ لویه برخه جوړوي او په بریالیتوب سره په دوحه کې بشپړ شول، بین الأفغاني مذاکرات یې دوام دی چې باید هملته بشپړ کړل شي، په یو داسې مهال چې طالبان ورته رارسېدلي یا ورته داخل شوي، د ځای بدلول د شاتګ مانا لرلای شي او هغه هم د کابل د دولت پر وړاندیز او غوښتنه چې که له ورایه هرڅومره ساده ښکاره شي، په واقع کې خدای ج مکړه منزل ته د رسېدو په وروستي ګام کې یو ستره او نه جبرانېدونکې ماتې وي.

په ۲۰۲۰ کال کې

په اسلام مشرف شوي ځينې مشهور شخصيتونه

۱ - کاناډايي توربسته مېرمن، روزي ګيبريل:

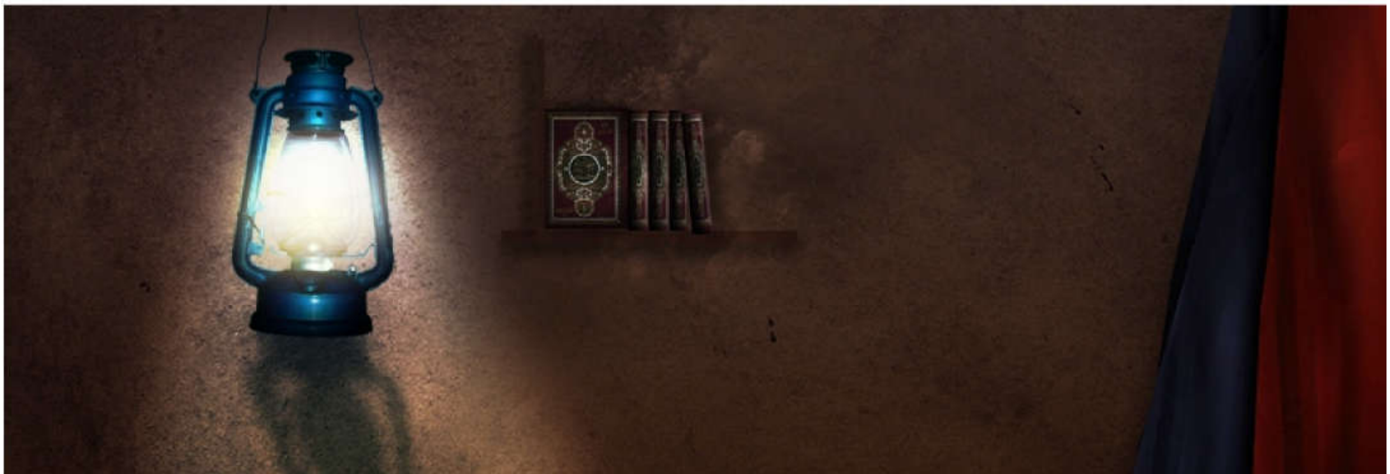
روزي ګيبريل د کاناډا هېواد تبعه ده، مشغله يې سياحت دی، شاوخوا ۵۷ اسلامي هيوادونو ته يې په تېره يوه لسيزه کې سياحتي سفرونه کړي دي، نوموړې وايي؛ د ۲۰۱۹م کال ډېره برخه يې په پاکستان کې تېره کړې، دا وايي : زه چې هر اسلامي هيواد ته تللې يم، هلته ما ته په ښه سترګه کتل شوي، په وينا يې ما ته له ډېرې تجربې وروسته څرګنده شوه چې اسلام په رښتيني توګه د خواخوږي، امن، سکون او عدالت دين دی.

نوموړې وايي،: زه بالآخره دې نتيجې ته ورسيدم چې زه اسلام قبول کړم، د ۲۰۲۰م کال په نيمايي کې نوموړې مسلمانه شوه او پر خپل انسټاګرام اکاونټ يې د اسلام قبلولو اعلان وکړ.

۲ – د يوټيوب تر ټولو زيات سبسکرايبرز لرونکې وګړی **(جې پلفري)** د برتانيې اوسيدونکی (جې جورج وليم پلفري) د ۲۰۲۰م کال په نهمه مياشت سپټمبر کې اسلام قبول کړ.

نوموړی په سوشل ميډيا، خصوصاً يوټيوب کې په ميليونونو فالوورز لرونکی وګړی دی چې د اسلام په دين مشرف کيږي. د ده هم د ژوند يوه لويه برخه اسلامي هيوادونو ته په سياحت کې تېره شوې.

د خواله رسنيو دغه برتانوی فعال جي جورج وليم پلفری د تېر سپتمبر مياشتې په اوږدو کې د ترکيې هيواد استانبول ښار په سليمانيه جومات کې په داسي حال کې ليدل کيږي چې د شهادت کليمه وايي او د مسلمانېدو اعلان کوي.

ځو شیبې وروسته یې، (زه مسلمان شوم) په نوم د ۷ دقیقو ۲۵ ثانیو یوه ویډیو خپره کړه او بیا یې د اسلام د شهادت کلیمه تکرار کړه.

۳ – **میرمن میا**، چې خاوند یې د پاپ موسیقار کیم ډیوډ یو کال مخکې مسلمان شو، د جنوبي کوریا د عیسایانو د مشر- پادري وتلی موسیقار، کیم ډیویډ (داؤد) په ۲۰۱۹م کې له منسوخ عیسوي دین څخه منصرف او د اسلام سپیڅلی دین یې قبول کړ، د نوموړي میرمن (میا) هم د ۲۰۲۰ کال په اوږدو کې د اسلام په مقدس دین مشرفه شوه.

د تېر نومبر په میاشت کې د هغې خاوند کیم ډیوډي (داؤد) د My wife became a Muslim په عنوان پر یوټیوب یوه ویډیو نشر- کړه، چې په هغه کې یې میرمن هم په حجاب کې را څرګنده شوه چې د شهادت د کلیمې ورد یې په خوله وو. او د خپل اسلام قبلولو اعلان یې وکړ.

۴ – د هالنډ هیواد نامتو سوک وهونکې **(روبي جیسیا میسیو)** د هالنډ یا نیدرلینډ د لیډي ټایسن او کک باکسر په نوم مشهور چمپین روبي جیسیا میسیو، د روان دوه زره شل کال په نومبر میاشت کې په داسې حال کې د اسلام کلیمه وویله؛ چې د یو شمیر مسلمانانو په منځ کې په جومات کې ناست دی. نوموړی د ټولو په وړاندې په لوړ آواز سره کلمه طیبه او کلمه شهادت وایي، د خپل اسلام منلو اعلان کوي او زیاتوي؛ چې نور یې منسوخ نصرانیت پرېښی او پخپله خوښه یې د اسلام مبارک دین منلی دی او ورپسې په سوشل میډیا هم خپله دغه ډول اعلان تکرار کړی دی.

۵ – د سویډن هیواد د بوکس وهنې چمپین **(بډوجیک)** د سویډن هیواد نامتو سوک وهونکی (بډوجیک) د ۲۰۲۰ کال په اګست میاشت کې د خپل اسلام راوړلو اعلان وکړ، په خواله رسنیو کې په داسې حال کې راڅرګند سو چې د مسلمانانو په یوه جومات او یا عام عبادت ځای کې پر لمانځه ولاړ دی. او تر څنګ یې د سوک وهنې پخوانی ستوری مایک ټایسن چې اسلامي نوم یې عامر عبدالله دی؛ په عبادت مصروف ښکاري. د دوی دا تصویر میلیونونو خلکو پر خپلو پاڼو شیر کړی.

له خواله رسنیو څخه ....

أنس الأفغاني

د زابل د میزاني ولسوالۍ د سنګرونو اتل مجاهد

شهید نورالله ـ حقمل یار

د ژوند قیصه یې مه شنه دردونه پکي پټ دي
په زړه یې ګوتي مه وهه زخمونه پکي پټ دي

هغه آتل، مجاهد چې د ځوانۍ د بهار د پیلېدو سره سم د جهاد په سپین سپیڅلي صف کې شامل او د سنګرونو خوا ته یې مخه کړه. لس کاله مسلسل یې د جهاد سنګر ګرم وساته، او د هغو څخه درې کاله یې په زندان کې تیر کړه، چې بالآخر هغه ستر سعادت د شهادت الله تعالی ورپه برخه کړ، د کوم سعادت آرزو چې خپله رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ په څو څو وار کړې وه.

شهید نور الله ـ حقمل یار د زابل ولایت د مېزاني ولسوالۍ اوسېدونکی، د محترم حاجي جانان اکا زوی، او د حاجي خان محمد خان اکا لمسی و.

کله چې أمریکایانو او ورسره مل اشغالګرو زمونږ پر ګران وطن افغانستان اشغال راوړ، او افغانستان یې اشغال کړ. هغه وخت نوموړی د خپلې ځوانۍ پسرلي ته لا نه و رسېدلی، مګر د جهاد شوق او جذبه یې هم له أقوالو او هم له افعالو ښکارېده.

د نوموړي مجاهد د کوچنیوالي عاداتو هم دا څرګندول، چې په مستقبل کې به الله تعالی د یو آتل، مجاهد خدمت ورپه برخه کړي. هغه داچې الله تعالی د ښه ځوانی سره سره په ډېر غیرت او مېړانه هم نازولی و.

نوموړی مجاهد زمونږ د کلي او زمونږ د اکا زوی هم و، هغه وخت مونږ کشران وو او دیني سبقان مو ویل. دا د امریکایانو هغه سختې شپې او ورځې وې، چې د شپې به چاپې او د ورځې به جنګونه وه.

په دغو شپو او ورځو کې طالبانو د خپل امنیت، او حکمت پر أساس خپل ځانونه ډیر نه ښکارول، په هغه وخت کې د طالبانو لیدل مونږ ته داسې ناولده خبر وه.

د چـاپو سره سره تقریبـا پـه هـر ځـای کـې جاسوسان هم روزل شوي وو.

لکـه څنګـه چـې د افغانسـتان مجاهـد، غیـور اولس هیڅکله پر خپله مځکه د کفر اشـغال نـه دی منلی، او نه به یې په آینده کي ومني. او همېشه یـې د اشـغال خـلاف پـه مبـارزه، او جهـاد لاس پـورې کړی دی.

دا چې زموږ تاریخ، او زموږ پلرونـو د جهـاد جذبه، او د اشغالګرو خلاف توره موږ ته په میـراث کي پرې ایښی، نو د هغه پر بنیاد افغان ځوانـانو یـو وار بیا د أمریکایانو اشغالګرو خلاف هغه تـاریخ را ژوندی کړ او د امریکایانو، او د هغـو د غلامـانو پـه مقابل کې یې سخت تعـرضي، استشـهادي او دلییـز بریدونه پیل کړه. د افغانستان غرونه، دښتونه یـو وار بیـا د کفـر خـلاف د مجاهـدینو پـه قـرار ګـاوو او مورچو بدل شول.

په هر کور کې مجاهد پیدا شو، او پـه دې سـپېڅلې لار کې هر کور شهیدان، او زخمیان ورکړه.

د مجاهدینو د همدې ټولي نـه یـو هـم شـهید نور الله ـ حقمل یار ـ و، چې هغه وخت د نومـوړي عمر تقریبـا د اتلـس کـالو شـاوخوا و، دا نـو تقریبـا ۲۰۰۵ء مـیلادي کـال و، چـې نومـوړی د جهـاد پـه صـف کـې شـامل، او ددې سـپېڅلې لارې لاروی شو.چې بیا یې شـاوخوا لـس کالـه جهـاد وکـړ او د هغو څخه درې کاله یې په زندان کې ډېر په غیـرت تېـر کـړل. د نومـوړي پـه جهـادي سـفر کـې ډېـر

کړاوونه مخته راغله: لکـه چـاپې، بنـد، محـبس، او زخمونه وغیره...

د محـترم شـهید یـوه کشـره خـورکۍ هـم د ظالمانو په ړندو مرمیو شـهیده شـوه. ده هـم د نـورو مجاهدینو ملګرو غونـدي دا تکلیفونـه پـه ډېـر ښـه استقامت سره وزغمل.

د نوموړي پر کور څلور واره امریکایـانو، او د هغو لاس پوڅو عسکرو په داسـې حـال کـې چاپـه ووهل،چې دی بـه کـور تـه پـه رخصـتی راغلـی و. څلور سره واره الله تعالی دده حفاظت وکړ.

د دوی د کـور د دوو دروازو یـو حکمـت دا هم و، چې کله به چاپه پر یوه دروازه راغله، دی بـه پر بله دروازه ووتی.

د نوموړي شهید پلار، دوه وروڼه هـم دده پـه سبب بندي شوي و، چې بیا بیرته د څه ضـمانت پـه خاطر راخلاص شوه.

په چاپه کې د نیولو قصه:

د زابل په مېزانه ولسوالي کې د کرخچي نـامي سیمه کې امریکایانو، او ګوډاګیـانو وربانـدې چاپـه ووهل، چې د نوموړي په شمول شپږ تنه مجاهـدین یې ژوندي ونیول.

دوی یــې مرکــز قــلات تــه یــو وړل، ددوی راپورونـه ډېـر ورکـول شـوي و، پـه دې وجـه دوی خپل نومونه بدل ورته وښودل.

چـې ددې پـه خـاطر حکومـت پـر دوی هـر رنګه فشارونه واچول، وهل ټکول، ددې لپـاره چـې

تحقیق وربانـدي وکـړي، خـو دوی پـر خپلـه خـبر ټینگ ولاړ وه.

کلـه چـې پـر دوی وهـل تـر حـدودو زیـات شول، نو د دوی أمیر محترم ملا سلیم ـ حقمـل ـ د محبس د یو تن مسؤول نمبر پیدا کړ، او هغه ته یـې سخت أخطارونه ورکړه، او ورته ویې ویل:

چې کلی، کور هـر څـه دې راتـه معلـوم دي، قسم په خدای که بیا د زانگو کوچنی لا درپرېږدم. وهل مو بند کړی...الخ

د نومـوړي ددې أخطـار څخـه وروسـته د محـبس مسؤولین ډېر سخت په بېره کـې شـول، ځکـه دوی ته د محترم ملاسـلیم أخنـد ـ حقمـل ـ مېرانـه دده دتکتیکو څخه معلومېده، او سخت ځني بېرېدل.

همدا و چې وهل پر دوی بنـد شـول، او دوی د تحقیق د ځایـه مرکـزي محـبس تـه انتقـال شـول. چې هلته بیا ډېر په أرام وه. مجاهد چې کله د جهاد سنگر گرم وساتي، بیا هر ځای ورته سنگر ښکاري.

چې د همدې وجې دوی هم د محبس څخـه سـنگر جـوړ کـړ، او پنځـه واره یـې د محـبس دننـه عسکر سخت وډبول د مدیر په شمول.

چې وروسته د محبس مسؤولین سخت ځنـي پـه بېـره کـې ول. دوی د مجاهـدینو گـروپ أکـثره وخت خپل مصرف په خپله کـوی. چـې د قریبـانو لخوا ورته راوړل کېدل.

تقریبا د درو کلو محبس تېرولـو وروسـته د دوی د أمیـر پـه کومـک څـارنوال تـه نـه لکـه (۹۰۰۰۰۰) کلداري ورکـړې، چـې د دوسـیې پـه سـپکولو سره دی د ظالمانو د پنجرو څخه خلاص شو.

د شهادت قصه:

د بنـد څخـه د راخلاصـېدو وروسـته دغـه نـه ستړی کېدونکی مجاهد یو وار بیا د سنگرو خواتـه مخه کړه، دوه کاله یې بیا په سنگرو کې تېر کړه.

د بنـــد څخـــه دوه کالـــه وروســـته د۱۴۲۷هـ هجري قمري کال د شوال په میاشـت کـي د زابـل ولایت مېزاني ولسوالي د امکـي پـر سـیمه د سـړک سره دښمن ته د ماین د پټولو پر وخـت د شـپې پـر یوه بجه د أمریکایي بـې پیلوټـه الـوتکې پـه نـامرده برید کې د دوو ملگـرو سره د ۲۷ کـالو پـه عمـر پـه شهادت ورسېدی.

(إنا لله و إنا إلیه راجعون)

روح دې ښاد او یاد دې تازه وي.

شاعر ذاکر څه ښه ویلي:

د ژونـد قیـصه یې مه شـنه دردونـه پکـې پـټ دي
په زړه یې گوتـې مه وهـه زخـمونه پکـې پـټ دي

غـوټۍ وي وغـوړیږي بیرته مـړاوې شـي رژیـږي
که عمر یې ډیر کم دی خو رازونه پکې پـټ دي

ملنگـــه زنـــدگي ده باچـــاهي ورتـــه عاجـــزه
ژوندون د طالبۍ ښه دی خونـدونه پکـي پـټ دي

تـاریخ بـه دې نـو نـه وي د افغـان ملـت کتلـی
چــې هــره پانــه اړوې ننــگونه پکــې پــټ دي

د افغانستان د اسلامي امارت د کابل د شمالي دوه ولسواليو نظامي مسئول

شهيد ډاکټرصاحب محمد جاويد عمر ژوند ليک او کارنامو ته لنډه کتنه!

ژوند_ليک

شهيد ډاکټر محمد جاويد عمر د فقير محمد زوی په کال (۱۳۷۲ هـ ل) د کابل قره باغ ولسوالۍ د قلعه باز په کلي کې و يوې ديـنـداره کـورنۍ کـې دې نـړۍ تـه سـترگې وغړولې ـ لومړنۍ ديني زده کړې يې د خپل کلي په جامع جومات او مدرسه کې وکړې وروسته د عصري علومو د زده کړې لپاره په (۱۳۷۸ هـ ل) کال د قره باغ ولسوالۍ د شهيد عبدالوکيل عالي ليسه کې شامل او په زده کړو يې پيل وکړو . ډاکتر محمد جاويد عمر دومره ځيرک او ذهين شخصيت وو چې هر کال به په ټولگي کې د ازموينو وروسته په اعلی درجه بريالی کيدو او د يادې ليسې اداري لخوا به په بيلا بيلو ستاينليکونو نازول کيدو. نوموړی د سختو مصيبتونو، کړاوونو او نـاداری سره سره بيا هم خپله د ښوونځي دولس کلنه علمي دوره په ياده ليسه کې بشپړه کړه او د ستړياوو ډک اوږد علمي مزل ثمره او تصديق نامه يې ترلاسه کړه.

ډاکتر محمد جاويد علاقه درلوده تر څو لوړې زده کړې هم وکړي او له دې لارې اسلام مبارک دين ته او دا مظلوم ولس ته د خدمت جوگه وگرځي، په همدې موخه يې په (۱۳۹۰ هـ ل) کال د کانکور په ازموينه کې گډون وکړو چې د نيکمرغه د پايلو د اعلان وروسته خپلې د خوښې پوهنځی فارميسي ته بريالي شو. نوموړي په ډيره مينه خپلو لوړو زده کړو ته دوام ور کړو د خدای تعالی په فضل او د کورنۍ، دوستانو په مرسته يې په (۱۳۹۴ هـ ل) کال د فارمسي- پوهنځي څخه څلورکلن ډيپلوم هم تر لاسه کړ او له دې وروسته يې په خپل شخصي- لگښت اسلامي پوهنتون کې طب شروع کړو چې د ياد پوهنتون برحاله محصل وو.

کارنامې:

څرنګه چې صلیبي ښکېلاکګرو او سرو لښکرو په دا پاکه خاوره یرغل وکړو، د دې پاکې خاورې ځمکنی او فضائي واک یې په خپل اختیار کې واخیست، ځان یې د دې پاکې خاورې اصلي مالکان ګڼل او په زور یې یرغمل کړې وه. نو میړني اتل ډاکټر محمد جاوید عمر ته دا د زغملو نه وه، چې کرار کښیني، دا یې د ځان لپاره عار او بې ننګي ګڼله، چې د دغو طاغوتي لښکرو پر وړاندې چپ پاتې شي. همدا وه چې د خپلې ځانګړې مینې له مخې یې میدان ته را ودانګل او په وسلوال جهاد یې لاس پورې کړو.

دغه مېړني د خپلو دوه وو شهیدانو مشرانو ورونو چې څه موده مخکې د صلیبي لښکرو او د هغو لاسپوڅو غلامانو لخوا په شهادت رسیدلي وو، په پل ګام واخیست او په دا لاره کې د هیڅ ډول سترپاوو، مشقتونو ، لوږې او تندې دریغ ونکړو، د دښمن مخ ته لکه اوسپنیز سپر کلک ودرید، دښمن یې پرېنښود چې آرامه ساه واخلي. هر ځای به دښمن ته د سترګو خار جوړ وو او له نومه به یې ډاربدل، دښمنانو یې د ژوندي نیولو په پار ځانونه ستړي کړل ـ دومره زړور ځوان وو چې د یوه شهید وینه یې هم مخکې له انتقام اخیستلو ځمکې ته پرېنښوده. بزدل دښمن یې هم په زړورتیا اعتراف کولو او په دا کم عمر سره د دومره تکلیفونو زغملو یې بیا هم دوه کاله کرغېړن زندان تېر کړو.

لکه څرنګه چې ګران هیواد افغانستان هره سیمه ځانته غازیان او اتلان لري، شهید ډاکتر محمد جاوید عمر د کابل ولایت د شمال ولسوالیو یو ستر غازي او زړور ځوان وو. زړورتیا، شجاعت او اتلولي به د دغه ستر غازي د ده ملګري هیر نکړي.

بلاخره غازي مرد میدان، اتل شهید محمد جاوید په ۱۳۹۹/۹/۲۹ هـ ل کال د لیندۍ(قوس) میاشت د شنبې ورځ د کابل ولایت فرزي ولسوالۍ د حسین خیلو په کلي کې د اسلام او وطن دښمنانو لخوا په ډیر مظلومانه توګه په شهادت ورسید او د شهادت جام یې نوش کړو.

(نحسبه کذلک والله حسیبه)

انا لله وانا الیه راجعون

په جهان د ننګیالیو وي دا دوه کاره
یا به او خوري ککري یا به کامران شي

ولا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم يرزقون

د اتل شهيد قاري محمد شفيع تقبله الله

جهادي ژوند ته لنډه کتنه

محمد قاسم محسن

شهيد قاري محمد شفيع تقبله الله د محمد اکبر صاحب زوی، د مرحوم سيد نور رح لمسی، په قوم معروف خيل او د لوګر ولايت د ازرې ولسوالۍ د دره تنګ د راغه د کلي اوسيدونکی و؛ چې په کال (۱۹۸۵) ميلادي کې يې په دنيا سترګې غړولې وې.

نوموړی شهيد له علم او جهاد سره ډېره مينه درلوده، په ډېر کوچنوالي کې يې ديني زده کړو پسې ملا وتړله، (۱۵) کلن و، چې د افغان مهاجرينو په کيمپ کټه کاڼي کې يې په دارالقرآن مدرسه کې د وخت له وتلي حافظ استاد القرآ حضرت مولنا قاري نور الحق رحماني صاحب څخه يې قرآنکريم حفظ کړ.

نوموړي شهيد له دې وروسته په پېښور کې د اسلامي علومو په مشهوره مدرسه نمک منډۍ کې له مشهور او نوميالي قارئ المقري فيض الرحمن صاحب څخه تجويد هم وکړ.

نوموړي حافظ ډيره خوږه خنجره لرله، په ډير عجيبه او ښکلي انداز کې به يې تلاوت کولو.

شهيد قاري محمد شفيع يو ډير حياناک شخص و، او ډير ښه اخلاق يې لرل، د مشرانو عزت او درناوی يې عادت وو.

نوموړي شهيد د لوړو ديني زده کړو د تر سره کولو هيله او ارزو هم لرله، خو نيمګړي ژوند يې د دنيا پاتې ارمانونه پوره نکړل.

کله چې په کال(۱۹۹۶) میلادي کې په هیواد کې د طالبانو اسلامي او ملي تحریک د شر او فساد په خلاف قیام وکړ.

نو شهید قاري محمد شفیع نورالله مرقده، هم په زړه کې له اوله څخه دا تمنا لرله چې له دغه سپیڅلي کاروان سره ملګری شي.

هو بې له شکه هغه وخت کې افغان ولس داسې اتلانو، سر سپارلو مجاهدینو او طالبانو ته ډیر ضرورت لرلو، ترڅو د لکونو شهیدانو ارمانونه پوره اسلامي نظام قایم، او هیواد له وریښنو خطرونو څخه وژغورل شي.

ویاړ په دغو سر شیندلو ځوانانو؛ افغان ولس او تاریخ به هیڅ کله د دغو اتلانو بې سارې قرباني هیره نکړي.

شهید قاري محمد شفیع تقبله الله دغه وخت تنکی ګلابي ځوان و، د ځوانۍ غوټۍ یې تازه سپړیدلې وه، د خپلو ملګرو سره یو ځای په دغه کاروان کې شامل او ملګری شو.

لومړی پروان جبل سراج ته لاړ، هلته یې په سختو معرکو کې برخه واخیسته!

له دې څخه وروسته نوموړی اتل له مجاهدو طالبانو سره یو ځای کندوز ولایت ته لاړ، تر څو هلته دغه سیمې له مخالفینو څخه فتحه کړي، کندوز ته په رسېدو سره سم یاد ولایت د مخالفینو له لوري کلک محاصره شو، او د کندوز ولایت په هوایي میدان او شاوخوا سیمو به یې راکټي بریدونه کول.

چې بلآخره په (۱۹۹۷) میلادي کال کې په(۷) مه میاشت کې د ظالم دښمن په یو راکټي برید کې د کندوز په هوایي میدان کې د شهادت لوړ مقام ته ورسید.

انا الله وانا الیه راجعون!

له نوموړي شهید سره زمونږ د سیمې یو تن تکړه او غښتلی طالب او قومي مشر- ملا صدر اعظم صادق حفظه الله هم موجود و، هغه وایي: چې کله نوموړی ولګیده، تلاوت یې شروع کړ او تر ډیره وخته یې په سخت حالات کې تلاوت کولو، تر دې چې شهید شو.

د نوموړي شهید جنازه له کندوز څخه په چورلکې کې کابل ته انتقال شوه، او له هغه ځایه په امبولاینس کې لوګر ازرې ولسوالۍ ته یوړل شوه، او خپل پلارنۍ هادیره کې خاورو ته وسپارل شو.

نوموړی شهید یو تکړه او باستعداه مجاهد و، تل به یې ملګري او عام مسلمانان علم او د جهاد لارې ته هڅول.

ازادي ستا لپاره دومره شول قربان سرونه
دلته له هر نومه مخکې د شهید جمله وي

نحسبه کذلک والله حسیبه.

روح دې ښاد او یاد دې تل تر تله پاتې وي.

د اسلامي دعوت اخلاقي بنسټونه

د بدۍ ځواب په ښه رویه کول

ژ: احمدحمزه

هغه ټولنه به څومره ناوړه او ناخوښه وي چې په هغې کې خلک یوبل ته پښې وهي او د یو بل پرخلاف چلونه او دامونه ږدي، ترڅو یو له بله د بدۍ انتقام واخلي؟!

هغه نفس به څومره ناولی وي چې که لږ هم یو چا یې په حق کې کمی کړی وي، تر هغو به په کراره نه کیني، چې د سوک ځواب یې په خښته نه وي ورکړی.

مګر که سوچ وکړو، یو چا سره-که هغه هرڅوک وي- نیکي کول ، لدې اسانه دي چې د یوچا د بدۍ په مقابله کې ورسره نیکي کوې، چا درسره خپلوي پرې کړې وي، له هغه سره دوستي ساتل، او یا یې درسره ظلم کړی وي، هغه ته بښنه او له بدۍ یې تېرېدل... که څه دغسې حالتونو کې نیکي کول سخت دي، خو همدې ته الله تعالی غوره غبرګون یا په احسنه طریقې سره د بدۍ مخنیوی کول یاد کړي.

الله تعالی فرمایي: {ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ ..} (د بدۍ مخنیوی په هغې نیکۍ سره وکړه چې هغه غوره وي)

د الله تعالی لپاره خپل روح ځاروونکی، د اسلام په دفاع کې د لوړې څوکې جنګیالي او دغسې شهادت غوښتونکي ته دا څه مشکله او ګرانه نه ده چې هغه دې خپله غوسه او جدي احساسات په خپل کابو او واک کې ولري، او هم بښنه او درګذر وکړي، بلکې له هغه څخه دا تمه کیږي چې د یو چا د بدو په مقابله کې خپل خواهش زور او د انتقام اور بېرته په نیکۍ ورګرځولو سره مات او مړ کاندي.

د توپیري شخصیت جوړونې لپاره دا ضروري ده چې نفس دې په نیکۍ وروزي، دا بیا د دوه مخیتوب او د مطلق اتباع په پرېښودلو سره پیلیږي، حدیث کې راځي:

(لا تكونوا إمَّعة؛ تقولون إن أحسن الناس أحسنّا، وإن ظلموا ظلمنا، ولكن وطِّنوا أنفسكم إن أحسن الناس أن تحسنوا، وإن أساؤوا فلا تظلموا) [سنن الترمذي]

تاسې له ځانونو څخه رانده متبعین (چې خلکو سره په هرڅه کې ملګرتیا کوئ!) مه جوړوئ، تاسې وایئ: که خلکو نیکي کوله، بدله کې به نیکي ورسره کوو او که هغوی تېری کاوه ، بدله یې هم په تېري ورکوو؛ لیکن تاسې په خپلو نفسونو ومنئ چې که چا ښه کول، تاسې ورسره ښه وکړئ او که بد یې کول، نو تاسې ظلم مه ورسره کوئ!

لکه څنګه چې دغه معنا د حضرت عثمان ﷺ په وینا کې هم څرګنده ده: که خلکو نیکي کوله، له دوی سره نیکي کوئ، که بد یې کاوه، نو تاسې هغوی ته له ضرر رسولو ډډه وکړئ). (صحیح البخاري: رقم: ٦٩٠). د توپیري شخصیت جوړونې لپاره د نفس ذلیله کول او ماتول د مجاهد شخصیت کار دی، که دا وي بیا مجاهد په بابیزه او چټي کارونو کې د ځان ښکېلولو او د ړندې اتباع له اسارته باسي.

کله چې قدم وښوییږي او واګې له لاسو پرېوځي، بیا انسان دخپلو بدو کړو له وجې یوې سترې کندې ته ورکولېدونکی وي، نو دخیر په رسولو سره د خپلې غلطۍ اصلاح ته بېره وکړه، ترڅو د ذلت آثار له منځه یوسې او د اصلي فطرت او طبیعیت رنګ د مسلمان په نفس کې راوګرځوي، ځکه دا ستا له ورور سره د بدۍ په غوره مخنیوي کې مرسته کوي ، او په واقعیت کې د رقابت هر میدان په نیکۍ او په نیکۍ سره د بدۍ د مخنیوي په خویونو مالامال ګرځي؛ بیا د غوره اخلاقو جادوګر سلوک په اکثرو حالتونو کې د متو په زور او د انتقام په شور زورور شي، بیا رقیب هم خپل اخلاق بدل کړي او دوست شي، په همدې اړه الله تعالی داسې فرمایي:

{وَلاَ تَسْتَوِي الحَسَنَةُ وَلاَ السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ} [فصلت: ٣٤] او اې پیغمبره نیکي او بدي سره برابر نه دي؛ ته د بدۍ مخنیوی په هغې نیکۍ سره وکړه چې هغه غوره وي، (بیا به ته پایله وګورې) هغه چې تا سره یې دښمني وه، هغه دې لکه: خوږ دوست ګرځولی.

ابن عباس ﷺ ددې آیت په تفسیر کې وايي: (ادفع بحلمك جهل من يجهل عليك) د يوه ناپوه د ناپوهۍ د سلوک مخنيوی په خپل حلم (نرمۍ) سره وکړه. (تفسير القرطبي ١٥/ ٣٦١.)

له هغه ﷺ څخه دا وينا هم رانقل شوې چې فرمايي: د مسلمانۍ کار داده چې غوسې په وخت کې نرمي، د ناپوهۍ په وخت کې نرمي او د بدۍ په وخت کې بخښنه وکړي، که دا کار يې وکړ، نو الله تعالی به يې له شيطان څخه وساتي، دښمن به يې ورته داسې سرټيټی او ذليل کړي لکه هغه چې ورته نږدې خوږ دوست وي.

په نيکۍ سره د غبرگون ښودونکو حالت دا وي چې خپل وقار او عزت وساتي او د پاروونکو او مداريانو په خبرو ونه غوليږي، الله تعالی د دوی توصيف داسې کړی:

{وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ} [المؤمنون: ٣]. او هغوی (مؤمنان) هغه څوک دي چې له چټياتو څخه مخ اړوونکي دي. {وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ ...} [القصص: ٥٥] او کله چې هغوی بابېزه خبرې واوري، مخ ورڅخه اړوي.

{... وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الجَاهِلُونَ قَالُوا سَلامًا} [الفرقان: ٦٣] کله چې جاهلان پرې وربرچ وهي، هغوی وايي: تاسو ته سلام دی. {... وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا} [الفرقان: ٧٢]، او که په کوم چټي (بې ارزښته) کار باندې تېرېږي، نو د شريفانو خلکو غوندې ورباندې تېرشي.

الله تعالی خپل پيغمبر ته په نيکۍ سره د غبرگون ښوولو په مجال کې فرمايي:

{... وَجَادِلْهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ...} [النحل: ١٢٥] او له هغوی سره په غوره طريقه مباحثه وکړه. {وخُذِ العَفْوَ وَامُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الجَاهِلِينَ} [الأعراف: ١٩٩]. (اې پيغمبره! ﷺ) د نرمۍ او ښښنې لار غوره کړه ، په ښو کارونو حکم کوه او له ناپوهانو سره مه ښبله.

د غوره عکس العمل ښودلو لپاره تر ټولو ادنی شکل داده چې : خپله غوسه تېره کړه، او احساسات کابو کړه، بيا ته گوره الله تعالی تا د حورو په انعام مشرف کوي، هغه چې پيغمبر ﷺ يې تاته زيری درکوي:

«من كظم غيظًا وهو قادر على أن ينفذه، دعاه الله على رؤوس الخلائق يوم القيامة؛ حتى يخيّره في أي الحور شاء» که چا خپله غوسه وخوړه او هغه يې په ترسره (نافذولو) قادره وي ؛ الله تعالی به يې د

قیامت په ورځ د ټول مخلوق په وړاندې وستایي، تردې چې هغه جل جلاله به يې د حورو په خوښونه کې هم اختيارمند وګرځوي). [صحيح سنن ابن ماجه للألباني].

د انسان لپاره تر ټولو خطرناکه داده چې سړی دخپل نفس لپاره د انتقام کندې ته وښويږي، خاصکر هغه وخت چې غچ اخيستنه د يو واکمن او صاحب منصب لخوا وي، يو سړی نبي ﷺ ته راغی ، له خپل خادم څخه يې شکايت کاوه: وې ويل: زما خادم دی ، ډېر بد وضعيت او ظلم کوي، آيا زه يې ووهم؟ هغه ﷺ ورته وفرمايل: «تعفو عنه کل يوم سبعين مرة» (له هغه څخه هره ورځ ۷۰ ځلې ښښنه کوه) مسند أحمد/وصحح أحمد شاكر إسناده (٨/ ٢٨ برقم ٥٦٣٥).

د پيغمبر ﷺ خپلو صحابه و ته تر ټولو وروستنی وصيت داو چې (له انصارو سره غوره تعامل) وشي...: هغه وفرمايل: «که د محمد ﷺ له امته چاته مسئوليت سپارل کيږي، کولای شي چاته ضرر يا چاته نفعه ورسوي، د نيکي کوونکو نيکي دې قبوله کړي او د بد رسوونکو په بدۍ دې سترګې پټې کړي».

او دا هغه اخلاق دي چې حضرت عائشې رضي الله عنها به د پيغمبر ﷺ اخلاق ګڼل: هغه وايي: (.. ولا يجزي بالسيئة السيئة، ولكن يعفو ويصفح) هغه ﷺ بد په بدو نه ورګرځوي، مګر ښښنه او درګذر يې کوي. (صحيح سنن الترمذي). په تورات کې يې هم همدا صفت راغلی څنګه چې د امام بخاري په روايت کې راغلی.

د چا د بدو په عمل کې غوره غبرګون ښودلو يوه طريقه دا هم ده چې ته خپل بد رسوونکي ته دعا وکړې ، په دې اړه انس رضي الله عنه د الله تعالی دا قول: {ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ} تفسير وي: دبدۍ مخنيوی په غوره طريقې سره وکړه

هغه داسې فرمايي: (که سړی خپل ورور ته داسې څه ووايي چې هغه کې نه وي، نو هغه دې ورته ووايي: که ته دروغجن يې، زه الله تعالی ته سوال کوم چې تاته ښښنه وکړي او که ته رښتونی يې نو زه الله تعالی څخه غواړم چې ماته ښښنه وکړي. (تفسير المراغي: ۵۴/۱۸، سورة المؤمنون)

تردې پورې چې يو صحابي کبيره ګناهګار وښکنځه، ورته وې ويل: (أخزاك الله) الله تعالی دې شرمنده کړه! خو له دومره بدکار سره سره نبي ﷺ صحابي ته وفرمايل: داسې مه وايئ ، په هغه باندې

(یعني د هغه خلاف) له شیطان سره مرسته مه کوئ ، خو داسې ووایئ چې الله تعالی دې پر تا رحم وکړي «لا تقولوا هکذا، لا تعینوا علیه الشیطان، ولکن قولوا رحمك الله» [مسند أحمد ۲/ ۳۰۰، ورواه البخاري في الحدود]

که هر انسان وغواړي بل انسان ته د هغه د شر هومره جزا ورسوي، خلک به د ښو خصلتونو څخه واوړي، پداسې یو ځنګل کې به ورک شي، چې لوری لودن به تـرې ورک شي، پـه ځانګړي توګـه هغـه وخت به ډېر بد وي چې بد رسوونکي ته د جزاء ورکولو حالت کې شیطان هغه یوځل بیا بدی تـه هڅوي؛ یو صحابي نبي ﷺ ته راځي، شکایت کوي: (یا رسول الله، إن لي ذوي أرحام، أصل ویقطعون، وأعفو ویظلمون، وأُحسن ویسیئون، أفاکافئهم؟ قال: «لا، إذًا تترکون جمیعًا، ولکن خذ بالفصل وصلهم، فإنه لن یزال معك من الله ظهیر ما کنت علی ذلك» مسند أحمد ۲/ ۲۰۸،(إسناده صحیح). اې د الله رسوله! زما خپلوان دي ، زه ورسره خپلوي کوم ، هغوی یې نه کوي، زه ورته ښښنه کوم، هغوی ظلم کوي، زه ورسره نیکي کوم، هغوی راسره بد کوي، آیا دوی سره همداسې وکړم؟ هغه وویل: نه! بیا نو تـه هغوی ټول پرېږده ، په خپل غوره والي د هغوی خپلوي وپاله، الله تعالی به تر هغې له تاسره یـو ملاتـړی وګرځوي، څو پورې چې تا دغسې کول». (مسند أحمد ۲۰۸/۲، اسناده صحیح).

یو بل سړي له نبي ﷺ نه پوښتنه وکړه: یو سړی دی، زه ورباندې تېرېږم، هغه زما اکرام نه کوي، زما میلمه پالنه نه کوي، بیا هغه پرما تېرېږي، آیا زه هغه سره همداسې وکړم؟ هغه ﷺ وویل: «نه، د هغه اکرام وکړه».

دا د عفوې ترټولو لوړ مقام ګڼلی کیږي، چې ته د چا د بدو په مقابل کې ښه ورسره وکـړې، څـوک چې دا کار کوي، په هغه دې د الله تعالی غوښنه ونډه مبارکه وګرځوي، الله تعالی فرمایي : {وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقَّاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ} دغه صفت یوازې د صبر کوونکو پـه برخـه کیـږي او دغـه مقام یوازې هغو خلکو ته چې د غټې برخې خاوندان دي، په برخه کیږي. [فصلت: ۳۵]

په همدې سره به د خیر او فضیلت معناوې او وړانګې په نفسونو کې را ژوندۍ شي، خلک بـه پـه نیکۍ رسولو کې فخر کوي، د شر او بدیو دروازې به په شیطان وتړل شي، بیا به د بدۍ لپاره کوم مجال نه وي چې پرسوب وکړي، بلکې نیکي او احسان به یې رالاندې کړي، د شرارتونو ټول اسباب به یـې لـه منځه یوسي.

د اسلامي امارت اعلاميې

په افغانستان د شوروي اتحاد د يرغل د ۴۱مې کليزې په اړه د اسلامي امارت اعلاميه

۴۱ کاله وړاندې د ۱۳۵۸ لمريز کال د جدې مياشتې په شپږمه د شلمې پېړۍ استعمار د افغانستان په حريم يرغل وکړ، ترڅو زموږ هيواد مستعمره کړي، خپله منحوسه مفکوره او نظريه پرې ومني او دا غيور ولس د تل لپاره د ځان غلام کړي.

دې هدف ته د رسېدو لپاره شوروي اتحاد خپلې سرې لښکرې او کورني لاسپوڅي په ټول قوت سره وکارول، زموږ د ګران هيواد خاوره يې لوېشت په لوېشت بمبار او په مرميو غلبېل کړه، بې وزله او مظلوم ولس يې شهيد، يتيم، زخمي او زنداني کړ او مهاجرتونو ته يې اړ يوست، اما خپل هدف ته ونه رسېد. الحمدلله

د افغانستان مجاهد ولس د لور، تبر، لاسي بمونو او زنګ وهليو توپکونو په مټ د شلمې پېړۍ د سور ښامار مقابله وکړه. مهاجرتونه او سترې يې وزغملې، شهيدان يې ورکړل، زندانونه او ډول ډول تکليفونه او شکنجې يې وګاللې، خو نه يې خپل هيواد شوروي لښکرو ته پرېښود او نه يې خپل ارزښتونه د هغوی تر پښو لاندې کړل.

دې مجاهد ولس د خپل متعال رب جل جلاله په نصرت، متين عزم او سترو قربانيو نه يوازې د کمونيزم لښکرې ماتې کړې؛ بلکې د شوروي اتحاد امپراطورۍ يې د تاريخ کندې ته لاهو کړه.

د شوروي لښکرو ماتې او د هغوی د کورنيو لاسپوڅو خجالت دا درس ورکوي چې که هر څوک افغان ولس د اشرارو، ترهګرو او يا په بل نوم ووژني، خپل فکر او ايډيالوژي به پرې تحمل نکړای شي.

افغانستان د غيرتي مسلمانانو کور دی، دا مجاهد ملت د خپلو ديني او ملي ارزښتو په دفاع کې هر ډول قربانۍ ته اماده وو، دی او وي به.

د افغانستان ملت نه له دې وړاندې چا ته ضرر رسولی او نه يې آينده کې اراده لري، خو په خپله خاوره کې خپلواک او آرام ژوند، آزادي او د ارزښتونو ساتنه يې هم فرض او هم اړتيا ده، هر څوک چې ورته په دې لاره کې خنډ ګرځي، په ميړانه يې مقابله کوي او د خپل استقلال لپاره له مبارزې نه سترې کېدونکی هوډ او توان لري. ان شاء الله تعالی

د افغانستان اسلامي امارت

۱۴۴۲/۵/۱۱هـ ق

۱۳۹۹/۱۰/٦هـ ش ـــ ۲۰۲۰/۱۲/۲۵م

کابل کې پر محصلینو او زده کوونکو د چاپو اچولو او بندیانولو په اړه

د تعلیم او تربیې او عالي تحصیلاتو کمېسیون اعلامیه

د کابل ادارې وحشي استخباراتو په کابل کې له لیرې ولایتونو څخه د راغلیو محصلینو او زده کوونکو په لیلیو او اطاقونو باندې چاپې اچولې دي او شاوخوا تر (۲۰۰۰) دوه زرو زیات محصلین او زده کوونکي یې نیولي او بیولي دي، چې د ډېرو یې تر اوسه برخه لیک ندی معلوم.

یو شمېر محصلین چې د دوی له کرغېړن بند څخه بېرته راخوشي شوي وايي، چې عسکرو بوتلل او یوه شپه یوه ورځ یې د ژمي په سړه هوا کې ساتلي او ځینې نور یې شکنجه کړي، وهلي او ټکولي دي، چې دوی سره دغه ناوړه چلن د دوی په رواني وضعیت منفي اغیز کړی دی.

همدا ډول څه موده مخکې په کابل کې د میدان وردگ ولایت د چک ولسوالۍ یو محصل رحمت گل د سپین گل زوی چې په کابل کې یې د انگلیسي او کمپیوټر کورسونه ترسره کول، د کمپنۍ اړوند آبرسانۍ په سیمه کې په شهادت رسول شوی دی.

دغه راز څو ورځې وړاندې د لغمان ولایت علینگار ولسوالۍ کې مزدورو عسکرو د حضرت بلال رضی الله په نوم د یوې لیسې په زده کوونکو داسې مهال ډزې کړې، چې په یاده لیسه کې له امتحان ورکولو وروسته، دځپلو کورونو په طرف روان وو.

په دغه پېښه کې ۲ تنه شاگردان (سعیدالله او عرفان الله) شهیدان او ۲ نور ژوبل شوي وو.

د هېواد د علم او پوهې دښمنان پرته له کوم مشخص او واضح هدف څخه په زده کوونکو او محصلینو شکنجه کوونکي او وژونکي بریدونه ترسره کوي.

د افغانستان اسلامي امارت د تعلیم او تربیې او د عالي تحصیلاتو کمېسیون په محصلینو، زده کوونکو او دې ته ورته په تعلیمي مراکزو، دیني مدارسو، مساجدو او نورو عامه شتمنیو او تأسیساتو باندې بریدونه په کلکو ټکو غندي، او په هیڅ ډول یې دتوجیه وړ نه بولي، بلکې یوازې د وحشت ښودنې، ویرې خپرونې او پروپاگند کولو په موخه شومې کړنې یې بولي او په دې کې د کابل ادارې د لوړې سطحې مسئولین شریک بولي. چې خورا په ډېره بې شرمۍ سره په بې دفاع زده کوونکو ورته وحشتونه ترسره کوي، یاد کمېسیون له ټولو علمي او تعلیمي نهادونو څخه غواړي چې دکابل ادارې د دا ډول وحشتونو مخه ونیسي.

۱۴۴۲/۵/۲۳هـ ق

۱۳۹۹/۱۰/۱۸هـ ش

۲۰۲۱/۱/۷ م

دمورچل دارالافتاء

د بوټ د پاکۍ طریقه

پوښتنه: پدې سوړ ژمي کې په هغو بوټانو چې کعبان پکې پټ وي، مسح کولو کې زموږ د مجاهدینو لپاره ډېره اساني ده، خو کله مو پام نه وي یا په تورو شپو کې له یو نه بل ځای ته ځو او په لارو کې مو بوټان دغو شیانو یا قاذوراتو سره ولګېږي نو د لوی مشکل سره مخامخ شو، ځکه چې د بوټ تلی بې له ویستلو نه وینځل کېږي او چې بوټ وویستل شي نو مسح ماتېږي؛ نو آیا د ګنده شي سره د بوټ د تلي د لګېدو په صورت کې دبوټ دتلي وینځل ضروري دي که د پاکېدلو یې بله لار هم شته؟

الجواب باسم ملهم الصواب

د ګندګۍ سره د لګېدلو په صورت کې د بوټ د تلي وینځل ضروري ندي بلکې که د خاورو پورې ښه ومخل شي یا ورپورې پاکه تیږه او تشناب کاغذ داسې ښه ومخل شي چې د ګندګۍ اثر(بوی او رنګ) له منځه ولاړ شي نو دا بوټ پاکېږي.

لما فی الهندية: الخف اذا اصابته النجاسة ان کانت متجسدة ...اذا مسحه علی وجه المبالغة بحيث لا يبقی لها اثر يطهر وعليه الفتوی لعموم البلوی، کذا فی فتاوی قاضی خان؛ وان لم تکن النجاسة متجسدة اذ التصق بها مثل التراب او القی عليها فمسحها يطهر وهو الصحيح وعليه الفتوی للضرورة.

وفی الدرالمختار ويطهر خف و نحوه کنعل تنجس بذی جرم (هو کل ما يری بعدالجفاف ولو من غيرها کخمر وبول اصابه تراب به يفتی بذلک يزول به اثرها.

د پچو د پاسه په څادر لمونځ

پوښتنه: ټوله شپه مو پیاده مزل کړی و؛ صبح صادق راختلی و، موږ خپل مرکز ته نېږدې شوي وو، خو پاکې اوبه مو ولیدې نو اودسونه مو وکړل خپل څادرونه مو وغوړول، تیارې کې لمونځ پیل کړ، خو چې ترې فارغېدو؛ نو لږه رڼا لګېدلې وه، چې څادرونه مو راغونډ کړل لاندې ترې ښې ډېرې پچې پرتې وې؛ موږ دا لمونځ راګرځولو، خو د دښمن له لورې خطر و، نو له دې ځې مو پښې سپکې کړې. ددې لمونځ قضاء مو تر اوسه نده راوړې. نو پوښتنه داده چې آیا دا لمونځ صحیح دی که راګرځول غواړي؟

الجواب باسم ملهم الصواب

چې ستاسو څادرونه د دومره ډبلې تیکې وو چې ترې نجاست لاندې نه ښکارېدلو او نه هم د سجدې حالت کې د پچو په بوی پوه شوي يئ؛ نو لمونځ مو صحیح دی راګرځول یې نشته.

و کذا الثوب اذا فرش علی النجاسة اليابسة فان کان رقيقا يشف ما تحته او توجد منه رائحة النجاسة لاتجوز الصلاة عليه و ان کان غليظا بحيث لا يکون کذلک جازت.(ردالمحتار ج۱ ص ۵۱٦)

مفتی حسن زوی

سید سعید

جنګي جنایتونه (نومبر)

د ۲۰۲۰ز، کال د نومبر د میاشتې په لومړۍ نېټه د بدخشان ولایت مرکز اړوند ۹مه ناحیه کې د حکومت په یو هوایي برید کې دوه تنه ولسي وګړي شهیدان شوي دي.

د نومبر په لومړۍ نېټه د فراه ولایت د مرکز اړوند غلامان سیمه کې د صفریک قطعې عسکرو د یو ملکي وګړي پر کور چاپه وهلې، د کور څښتن یې شهید کړی او د نومورړي مېرمن یې ژوبله کړې ده.

د نومبر په لومړۍ نېټه د بدخشان ولایت مرکز مربوط په دوابه کلي کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې دوه تنه ولسي وګړي شهیدان شوي دي.

د نومبر په لومړۍ نېټه د خوست ولایت د صبري ولسوالۍ په ګل نام او اوښکې ډنډ کلیو کې د کمپاین عسکرو څلور تنه ملکي وګړي شهیدان کړي دي.

د نومبر په ۲مه د بدخشان ولایت د یفتل پاین ولسوالۍ په ګزانګ کلي کې داخلي عسکرو یو ملکي وګړی (عبدالحکیم) شهید کړی دی.

د نومبر په ۲مه د غزني ولایت د خواجه عمري ولسوالۍ په برات خیلو کلي کې حکومتي الوتکو یو مسجد بمبار کړی، چې یو لمونځ کونکی پکې شهید شوی او بل تن ژوبل شوی دی.

د نومبرپه ۳مه د غزني ولایت د خوګیانو ولسوالۍ په قل کرک کلي کې حکومتي څواکونو پر یو مسجد بمبار کړی، په دغه بمبار کې مسجد شهید شوی، خو خلکو ته پکې ځاني زیان نه دی رسېدلی.

د نومبر په ۳مه د دایکندي ولایت د ګېزاب ولسوالۍ په دیغیرو سیمه کې داخلي عسکرو د ماشومانو د لوبو پر میدان هاوانونه فایر کړي، چې

له امله يې شپږ تنه ماشومان شهيدان او ټپيان شوي دي.

د نومبر په ۳مه د کونړ ولايت د نرنګ ولسوالۍ د باډيل درې په صوفه غونډۍ سيمه کې حکومتي عسکرو د ولسي خلکو پر کورونو چاپه وهلې، دوه تنه ملکي وګړي يې شهيدان کړي او د ولسي وګړو کورونو ته زيان اړولی دی.

د نومبر په ۳مه د کندز ولايت د خان اباد ولسوالۍ په نو اباد سيمه کې د حکومتي ځواکونو د هاوان په ډزو کې درې ميرمنې او دوه ماشومان شهيدان شوي دي.

د نومبر په ۴مه د بلخ ولايت د زارع ولسوالۍ په عرب قشلاق سيمه کې داخلي عسکرو د هستوګنې پر سيمو د توپچي فايرونه کړي، چې له امله يې درې تنه ژوبل شوي دي.

د نومبر په ۴مه د کندز ولايت د خان اباد ولسوالۍ په نو اباد سيمه کې حکومتي الوتکو د ملکي خلکو پر هغې ګڼې ګونې بمبار کړی، چې د طالبانو له لوري د نيول شوي بېس ليدلو ته راټول شوي وو، د رسنيزو رپوټونو په اساس په دغه بمبار کې ديارلس تنه ولسي هيوادوال شهيدان شوي او ۱۷ تنه ټپيان شوي دي.

د نومبر په ۴مه د کندز ولايت د خان اباد ولسوالۍ په نو اباد سيمه کې د حکومت په هوايي بريد کې يو ماشوم شهيد او درې تنه ملکي وګړي ژوبل شوي دي.

د نومبر په ۴مه د سرپل ولايت د مرکز اړوند د کورک عربيه په سيمه کې د حکومتي عسکرو د توپچي په ډزو کې دوې ميرمنې او يو ماشوم ټپيان شوي او د خلکو کورونو ته زيان رسېدلی دی.

د نومبر په ۴مه د غزني ولايت د شلګر ولسوالۍ د سلطان باغ پر کلي داخلي عسکرو هاوانونه ويشتلي، چې له امله يې يو سپينږيری او يو ماشوم شهيدان شوي دي.

د نومبر په ۵مه د هلمند ولايت د ناوې ولسوالۍ د عينک د لوی کلي په سيمه کې د داخلي عسکرو د هاوان په بريد کې يوه ميرمن شهيده شوې او يوه ماشومه ژوبله شوې ده.

د نومبر په ٦مه د ننګرهار ولايت د خوګيانو ولسوالۍ په سترې ترمې او کمې ترمې سيمو کې حکومتي عسکرو د خلکو پر کورونو د توپچي ډزې کړي چې له امله يې د يوه کور شپږ تنه غړي ژوبل شوي او يوه ماشومه شهيده شوې ده.

د نومبر په ۷مه د بلخ ولايت د زارع ولسوالۍ مرکز ته څېرمه د حکومتي الوتکو په بمبا رکې يو ملا امام شهيد شوی او شپږ تنه کليوال ټپيان شوي دي.

د نومبر په ۷مه د جلال باد ښار په څلورمه ناحيه کې حکومتي عسکرو د اسد په نوم يو متعلم د خپلې کورنۍ د غړو په مخکې شهيد کړی دی.

د نومبر په ۸مه د پکتيکا ولايت د خيرکوټ ولسوالۍ په بکي خيل کلي کې داخلي عسکرو د

حضرت عمـــر پـه نـوم یـو ملــکي وګړی شـهید کړی دی.

د نـومبر پـه ۸مـه د هـرات ولایـت د غوریـان ولســوالۍ بــازار کــې حکومــت پلــوه ملېشــو (سنګوریانو) یو ملکي وګړی شـهید او یـو بـل تـن ژوبل کړی دی.

د نـومبر پــه ۹مــه د بلـخ ولایــت د کشــندې ولسوالۍ په مربوطـاتو کـې اربکیـانو پـر یـو کـور د برید په مهــال یـوه میرمـــن او یـو ماشـوم شـهیدان کړي دي.

د نـومبر پــه ۹مــه د کنــدهار ولایــت د ژړۍ ولســوالۍ د سنګحصــار د دیــوارو پــه کــلي کــې حکومتي الوتکو پر یو کور بمبار کړی، په یاد بمبار کې دوې ښځې شهیدانې شوې دي.

د نومبر په ۱۰مه د پکتیکا ولایت د خوشـامند ولسوالۍ د مـامور خیلـو پـه کـلي کـې د حکـومتي عسـکرو د تـوپچي پـه ډوز کـې څلـور تنـه ولسي-هیوادوال ټپیان شوي دي.

د نومبر پـه ۱۰مـه د پـروان ولایـت د شـینوارو ولسوالۍ د رازګرد په سیمه بانـدې داخـلي عسـکرو هاوانونه ویشتلي، چې له املـه یـې د مولـوي برهـان الدین په نوم یو ۸۰ کلن عالم شهید شوی دی.

د نومبر په ۱۰ مه د جوزجـان ولایـت د فـیض اباد په حیدر اباد کلي کې د حکومت په یـو هـوایي برید کې درې تنه ملکي وګـړي(خـدای قـل، زوی یې او یو بل کلیوال) شهیدان شوي دي.

د نـومبر پـه ۱۱مـه د غـزني ولایـت د شـلګر ولسوالۍ په نیاز الله کـلي کـې د داخـلي عسـکرو د هاوان په ډزو کې درې ماشومان ژوبل شوي دي.

د نومبر پـه ۱۱مـه حکـومتي الوتکـو د کنـدز ولایت د خان اباد ولسوالۍ د اخترتپې ترخنګ د ولسي وګړو کورونه بمبار کړي، په یاد شـوي بمبـار کې لس تنه ولسي هیوادوال شهیدان او ټپیان شـوي دي.

د نومبر پـه ۱۲مـه د پـروان ولایـت د شـینوارو ولسوالۍ په رازګرد سیمه کې د حکومتي عسکرو د هاوان په ډزو کـې یـو ملکـي وګـړی شـهید شـوی، دوې میرمنې او یو سپین ږیری ژوبل شوي دي.

د نومبر په ۱۲مـه د فاریـاب ولایـت د قیصـار ولسوالۍ په سرآسیاب سیمه کې د داخلي عسـکرو د هـاوان پـه بریـدونو کـې دوې ښـځې او څلـور ماشومان ټپیان شوي دي.

د نـومبر پـه ۱۲مـه د غـزني ولایـت د شـلګر ولسوالۍ د لعـلي والـو پـر کـلي حکـومتي عسـکرو هاوانونه ویشتلي، یوه مرمۍ پر یو کور لګېدلې چې له امله یـې یـوه میـرمن شـهیده شـوې او بلـه ژوبلـه شوې ده.

د نومبر په ۱۴مـه د خوسـت ولایـت مرکـز پـه منګسو کـلي کـې د کمپـاین عسـکرو د یـو ملکـي وګړي پر کور چاپـه وهلـې، د کـور څښـتن یـې لـه کوره ایستلی او بیا یې شهید کړی دی.

د نومبر پـه ۱۴مـه د بدخشـان ولایـت د ارګـو ولسـوالۍ پـه غـوزک دره کـې د داخـلي عسـکر د

توپچي په ډزو کې د مېرمنو په شمول څلور تنه شهیدان او ژوبل شوي دي.

د نومبر په ۱۷مه داخلي عسکرو د کندز ولایت په گلتپه سیمه کې په ملکي کورونو د هاوان توغندي پیر کړي، چې له امله یې په یوه کور کې د ښځو او ماشومانو په گډون پنځه تنه شهیدان او شپږ نفره ټپیان شوي او په بل کور یوه مېرمن شهیده شوې ده.

د نومبر په ۱۷مه د ارزگان ولایت د دهراود ولسوالۍ دده شیخ په سیمه کې د حکومتي الوتکو په بمبار کې یو ماشوم او یو سړی شهیدان شوي دي.

د نومبر په ۱۷مه د هلمند ولایت د ناوې ولسوالۍ د گوهرگین په کلي کې د داخلي عسکرو د هاوان په بریدونو کې یوه مېرمن او درې ماشومانې شهیدانې شوې دي.

د نومبر په ۱۷مه د خوست ولایت مرکز بازار کې د کمپاین عسکرو د غاښونو په یو کلینک باندې چاپه وهلې، د صدیق حسین په نوم یو ډاکتر یې له همدغه کلینیک څخه وړی او په صحرا باغ کې شهید کړی دی.

د نومبر په ۱۸مه د کابل ولایت د موسهي ولسوالۍ د چهارسوق د کلي ښوونځي ته نږدې داخلي عسکرو یو ماشوم شهید کړی دی.

د نومبر په ۱۸مه د غزني ولایت د مقر ولسوالۍ په بازار کې اربکیانو د عبدالحمید په نوم یو ملکي وگړی شهید کړی او دوه تنه یې ژوبل کړي دي.

د نومبر په ۱۹مه د لغمان ولایت د قرغیو ولسوالۍ په چارباغ سیمه کې حکومتي عسکرو د یو سیمهییز ډاکټر پر کور لومړی چاپه وهلې او بیا یې پر همدغه کور بمبار کړی، په بمبار کې د کور څښتن ډاکتر خاکسار شهید شوی او وراره یې عسکرو له ځان سره د بندي په توگه وړی دی.

د نومبر په ۲۰مه د دایکندي ولایت د گېزاب ولسوالۍ په مرکزیز سیمه کې اشغالگرو او حکومتي ځواکونو د هستوگنې پر سیمه بمبار کړی، په دغه بمبار کې د ښځو او ماشومانو په گډون پنځه تنه شهیدان شوي او دوه کوچنیان ټپیان شوي دي.

د نومبر په ۲۱مه د خوست ولایت مرکز اړوند د خاني خوږ سیمه کې د کمپاین عسکرو د چاپې پر مهال دوه تنه ملکي وگړي(نور رحمن او خیرالله) له خپلو کورونو څخه ایستلي او بیا یې شهیدان کړي دي.

د نومبر په ۲۱مه د کندهار ولایت د تخته پل ولسوالۍ د ماکیانو د کلي یو مدرس عالم مولوي خدای نظر چې د کلي کوچنیانو ته یې درس وایه، داخلي عسکرو نوموړی دیني عالم لومړی له مدرسې څخه ایستلی، بیا یې د کلي منځ کې شهید کړی او وروسته یې په شوبله پسې تړلی او تر خپلې پوستې پورې یې پر ځمکه کش کړی دی.

د نومبر په ۲۲مه د فارياب ولايت د قيصار ولسوالۍ په ارضليک سيمه کې د حکومتي عسکرو د توپچي په ډزو کې دوه تنه ملکي هيوادوال شهيدان شوي دي.

د نومبر په ۲۳مه د زابل ولايت د ارغنداب ولسوالۍ د سرخسنگ کلي کې د داخلي عسکرو په ډزو کې يو سپين ږيری(حاجي اغا محمد کاکا) شهيد شوی دی.

د نومبر په ۲۴مه د سرپل ولايت د گوسفندي ولسوالۍ د الغن په سيمه کې اربکيانو يو ملکي وگړی شهيد کړی دی.

د نومبر په ۲۴مه د فارياب ولايت د المار ولسوالۍ کې حکومتي عسکرو CHC پلس کلينيک باندی د هاوان بريد کړی چې له امله يې همدغه کلينيک ته زيان اووښتی دی.

د نومبر په ۲۴مه د بغلان ولايت د نهرين ولسوالۍ د حاجي امان الله په کلي کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې يو ملکي وگړی شهيد شوی دی.

د نومبر په ۲٦مه د دايکندي ولايت د گيزاب ولسوالۍ په نېک اباد سيمه کې حکومتي الوتکو پر سيمه ييز بازار بمبار کړی، په دغه بمبار کې څلور دوکانونه او يو کلينيک ويجاړ شوي دي.

د نومبر په ۲٦مه د بادغيس ولايت د آبکمري ولسوالۍ په کوکچائل سيمه کې حکومتي الوتکو د يو ملکي وگړي(امين الله) پر کور بمبار کړی، د لومړنيو رپوټونو په اساس په دغه بمبار کې د امين الله په گډون د نوموړي د کورنۍ دولس تنه غړي شهيدان شوي دي.

د نومبر په ۲٦مه د جوزجان ولايت د منگجيک ولسوالۍ له ودانۍ څخه توغول شوی هاوان د هارون دوم په کلي کې لگېدلی، چې له امله يې درې تنه ژوبل شوي او د خلکو مواشي او مالونه له منځه تللي دي.

د نومبر په ۲٦مه د ارزگان ولايت د دهراود ولسوالۍ د ديوانه ورخ پر بازار او شاوخوا کليو باندې حکومتي عسکرو هاوانونه ويشتلي، چې له امله يې پنځه لس تنه ملکي وگړي(د ښځو او ماشومانو په گډون) شهيدان او ټپيان شوي دي.

د نومبر په ۲٦مه د لغمان ولايت د دولت شاه ولسوالۍ په زرکمر سيمه کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې يو کليوال شهيد، دوه ماشومان ژوبل او خلکو ته مالي زيانونه اووښتي دي.

د نومبر په ۲۷مه د فارياب ولايت د قيصار ولسوالۍ بازار ته څېرمه د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې پنځه تنه ولسي وگړي شهيدان او ټپيان شوي دي.

د نومبر په ۲۷مه د بغلان و لايت د مرکزي بغلان ولسوالۍ په غلام بای کلي کې د داخلي عسکرو د هاوان په ډزو کې درې تنه کليوال شهيدان او زخميان شوي او خلکو ته مالي تاوان رسېدلی دی.

د نومبر په ۲۷مه د هرات ولايت د کهسان ولسوالۍ په مربوطاتو کې د حکومتي ځواکونو په

بمبار کې اته تنه ملکي وګړي ژوبل شوي او خلکو ته مالي زيان اووښتی دی.

د نومبر په ۳۰مه د کندهار ولايت د ميوند ولسوالۍ د کاريزک په سيمه کې حکومتي عسکرو د ولسي وګړو د اوبو له برمو او باوړيو څخه ۶۰ شمسيانې او له کورونو څخه قيمتي سامانونه او اسباب وړي او په اخر کې يې ۱۵ کورونه ويجاړ کړي دي.

د نومبر په ۳۰مه د لغمان مرکز مهترلام په بصرام او بديع اباد سيمو کې د صفر دوه قطعې عسکرو د هستوګنې پر سيمو هاوانونه ويشتلي چې له امله يې څلور تنه شهيدان شوي او يو ميرمن او يو سړی ژوبل شوي دي.

جنګي جنايتونه (ډسمبر)

د ۲۰۲۰ ز کال د دسمبر د مياشتې په لومړۍ نېټه د غزني ولايت د خواجه عمري ولسوالۍ د حاجي کلي په مسجد او کليوالي مدرسه باندې حکومتي الوتکو بمبار کړی چې له امله يې دواړه زيانمن شوي دي.

د دسمبر په لومړۍ نېټه د تخار ولايت په اشکمش ولسوالۍ کې حکومتي عسکرو د کته قروق له بيس څخه د هستوګنې پر سيمو هاوانونه فاير کړي چې له امله يې يو ماشوم شهيد شوی او دوه تنه ټپيان شوي دي.

د دسمبر په لومړۍ نيټه حکومتي ځواکونو د ارزګان ولايت د دهراود ولسوالۍ د ديوانه ورخ او اخندزاده خيلو پر سيمو هاوانونه ورولي، چې له کبله يې درې ښځې شهيدانې شوي او د ماشومانو په شمول شپږ تنه ملکي وګړي ټپيان شوي دي.

د دسمبر په لومړۍ نيټه د هلمند ولايت د ګرشک ولسوالۍ د نهر سراج په ديکه لنګ سيمه کې داخلي عسکرو يوه ماشومه شهيده کړې ده.

د دسمبر په ۳مه د هلمند ولايت د ګرشک ولسوالۍ د نهر سراج په دوبندي سيمه کې د حکومتي عسکرو د هاوان په ډزو کې يوه ميرمن شهيده شوې او درې تنه ژوبل شوي دي.

د دسمبر په ۳مه د فارياب ولايت د قيصار ولسوالۍ په سرآسياب او ينګي سيمو کې حکومتي عسکرو د چاپې په مهال د ملکي خلکو د کورونو دروازې ماتې کړي، يو ملکي وګړی يې شهيد کړی او يو بل تن يې ژوبل کړی دی.

د دسمبر په ۵مه د کاپيسا ولايت د اله سای ولسوالۍ په فقير خيلو کلي کې اربکيانو حاجي سيد خان يو قومي مشر شهيد کړی دی.

د دسمبر په ۶مه د کندز ولايت د امام صاحب ولسوالۍ په استامينګ سيمه کې د حکومتي ځواکونو د توپچي په ډزو کې يوه ميرمن او يو سړی شهيدان شوي او خلکو ته مالي تاوان هم رسېدلی دی.

د دسمبر په ٦مه د غزني ولایت د خوګیانو ولسوالۍ په سیدانو کلي کې حکومتي الوتکو یو مسجد په نښه کړی، په دغه بمبار کې یاد شوی مسجد زیانمن شوی، یو ملکي وګړی پکې شهید شوی او درې کسان ژوبل شوي دي.

د دسمبر په ٦مه د خوست ولایت د علیشیرو ولسوالۍ په خلبسات سیمه کې د کمپاین عسکرو یو ملکي وګړی(خالد) چې تازه له دوبۍ څخه راغلی و، له موټره کښته کړی او بیا یې شهید کړی دی.

د دسمبر په ٩مه د ارزګان ولایت د دهراود ولسوالۍ د لونډیاني په سیمه کې د حکومتي الوتکو په بمبار کې یو کور تخریب شوی، یو ملکي وګړی پکې شهید شوی او دوه تنه پکې ژوبل شوي دي.

د دسمبر په ١٠مه د کندهار ولایت د ژړۍ ولسوالۍ په لاکو خیلو سیمه کې اشغالګرو د ولسي-وګړو پر کورونو بمبار کړی چې له امله یې لس تنه ملکي وګړي شهیدان شوي دي.

د دسمبر په ١٠مه د فاریاب ولایت د ګرزیوان ولسوالۍ د نمرهای په سیمه کې د اربکیانو په بې هدفه ډزو کې یو ملکي سړی ژوبل شوی او زوی یې شهید شوی دی.

د دسمبر په ١٠مه د کندهار ولایت د ارغستان ولسوالۍ د شیغزو په سیمه کې حکومتي عسکرو د ولسي خلکو پرکورونو د چاپې په مهال ګڼ شمېر کسان وهلي او تهدید کړي او دوه تنه ملکي وګړي یې شهیدان کړي دي.

د دسمبر په ١٠مه د هرات ولایت د شینډنډ ولسوالۍ بازار کې اربکیانو یو ملکي وګړی شهید کړی دی.

د دسمبر په ١١مه د جوزجان ولایت د فیض اباد ولسوالۍ په سه درخت کلي باندې حکومتي عسکرو هاوانونه ورولي، د همدې هاوانونو له امله یو ملکي وګړی شهید شوی او دوه تنه ټپیان شوي دي.

د دسمبر په ١٢مه د بغلان ولایت د تاله برفک ولسوالۍ په مربوطاتو کې د حکومتي عسکرو د هاوان په ډزو کې یو ملکي وګړی شهید شوی او کور یې زیانمن شوی دی.

د دسمبر په ١٢مه د کندز ولایت د خان اباد ولسوالۍ د زاړه پمپ سیمه کې د داخلي عسکرو د توپچي په ډزو کې یو ځوان شهید شوی دی.

د دسمبر په ١٢مه د کندهار ولایت د ارغنداب ولسوالۍ د ناګهان په سبزي کلي باندې حکومتي ځواکونو بمبار کړی، په دغه بمبار کې د ملکي خلکو ګڼ کورونه ویجاړ شوي، د ښځو او ماشومانو په ګډون دیارلس تنه ولسي-وګړي شهیدان شوي او ګڼ نور ټپیان شوي دي.

د دسمبر په ١٣مه د لغمان ولایت د علیشنګ ولسوالۍ په اسلام اباد سیمه کې داخلي عسکرو د خلکو پر کورنو د ډي سي توپ فایرونه کړي چې

له امله يې پنځه ماشومانې شهيدانې او ټپيانې شوي دي.

د دسمبر پـه ۱۳مـه د فـراه ولايـت د جـوين ولسوالی د مرکـزي جـامع مسـجد خطيـب مولـوي غـلام سـخي صـاحب حکـومتي عسـکرو لـه خپلـه کوره ايستلی او شهيد کړی يې دی.

د دسمبر په ۱۵مه د هلمند ولايـت د ګرشـک ولسـوالی د اب بـازانو پـه سـيمه کـې اربکيـانو يـو ملکي وګړی (ماهي خرڅونکی) د خپـل کـور مـخ ته شهيد کړی دی.

د دسمبر پـه ۱۵مـه د غـزني ولايـت د شـلګر ولسوالی پـه يرګتـو سيمه کـې حکـومتي الوتکـو د مشهور ولی الله (ملانوح بابا، رحمه الله) پـه مقـبره بمبـار کـړې او شـپږ تنـه ولسي-وګـړي يـې ټپـي شهيدان او ټپيان کړي دي.

د دسـمبر پـه ۱٦مـه د غـزني ولايـت د قربـاغ ولسوالی پـه مربوطـاتو کـې حکـومتي عسـکرو يـو ځوان شکنجه کړی، بيـا يـې پـر مـاين کښېنولی او ماين يې منفجر کړی چې له امله يې نوموړی ځوان شهيد شـوی دی. تېـر کـال هـم حکـومتي عسـکرو لوګر کـې يـو ملکـي وګړی چـې سـعودي کـې لـه اوږدې مسافرۍ وروسته خپل کور ته راغلـی و، پـه ورته توګه شهيد کړ.

د دسمبر په ۱٦مه د غـزني ولايـت د ده يـک ولسوالی په تاسـين سـيمه کـې داخلـي عسـکرو يـو ماشوم شهيد کړی دی.

د دسمبر په ۱٦مـه د نيمـروز ولايـت د دلارام ولسوالی پـه مربوطـاتو کـې د حکـومتي عسـکرو د هـاوان پـه ډزو کـې دو تنـه ملکـي وګـړي شـهيدان شوي او درې تنه ټپيان شوي دي.

د دسمبر پـه ۱۷مـه د ميـدان وردګ ولايـت د نرخ ولسـوالی پـه غلـو غونـډۍ سيمه کـې داخلـي عسـکرو د ملکـي خلکـو د سـورلی پـه مـوټر ډزې کړي چې له امله يې يو ملکي وګـړی شـهيد او بـل تن ژوبل شوی دی.

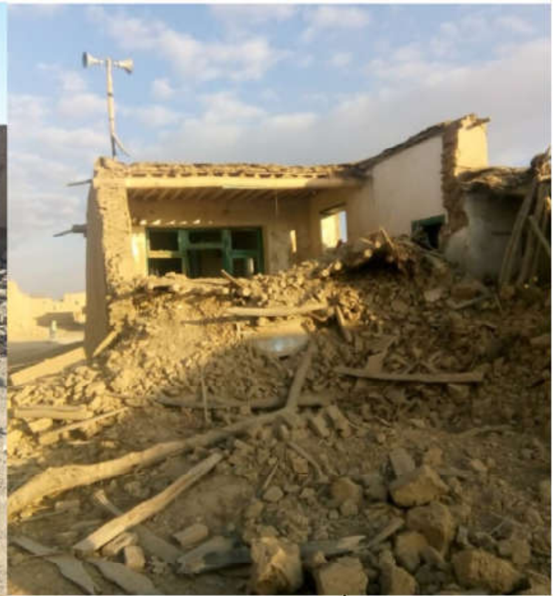
د دسـمبر پـه ۱۷مـه د کـنـدهـار ولايـت د ارغسـتان ولسـوالی د سـندرزو پـه کـلـي کـې د حکومتي الوتکو په بمبار کې اته تنـه ولسي-وګـړي شهيدان او ټپيان شوي دي.

د دسمبر په ۱۸مه د ارزګـان ولايـت د خـاص ارزګـان ولسـوالی پـه سـيدانو کـلي کـې د داخـلي عسـکرو د هـاوان پـه ډزو کـې يـوه مېـرمن شـهيده شوې او يو ماشوم ژوبل شوی دی.

د دسـمبر پـه ۱۸مـه د ننګرهـار ولايـت د خوګيانو ولسوالی په منګل لګده، کوچيـانو کـلا او څنډلي سيمه کـې اشـغالګرو او داخلـي عسـکرو د چاپې په مهال د خلکو د کورونو دروازې په بمونـو الوزولې، نغدې پيسې او قيمتي توکي يـې لـوټلي او دوه تنه ملکي وګړي يې د بنديانو په توګـه لـه ځـان سره وړي دي.

د دسـمبر پـه ۲۱مـه د حکـومتي ځواکونـو د لوګر ولايت د پل علم په دوشنبه سيمه کـې پـر يـو

جومات بمبار کړی، چې ورسره یو کور هم زیانمن شوی، خو چاته پکې د سر زیان نه دی رسیدلی.

د دسمبر په ۲۲مه د هرات ولایت د شینډنډ ولسوالۍ د شوز په سیمه کې د یرغلګرو په ډرون حمله کې دوه تنه ملکي وګړي شهیدان شوي دي.

د دسمبر په ۲۳مه د هرات ولایت د شینډنډ ولسوالۍ په شوز سیمه کې داخلي عسکرو د ولسي-وګړو پر کورونو د چاپې په مهال یو ملکي وګړی شهید کړی او اووه تنه یې بندیان کړي دي.

د ډسمبر په ۲۶مه د کابل ولایت د قرباغ ولسوالۍ په حاجیانو کلي کې داخلي کمانډویانو د چاپې په مهال یو ملکي وګړی شهید کړی او یو بل تن یې بندي کړی دی.

د دسمبر په ۲۶مه د کونړ ولایت د منورۍ ولسوالۍ په ورسک کلي کې داخلي عسکرو یو ماشوم شهید کړی دی.

د دسمبر په ۲۷مه د زابل ولایت د ارغنداب ولسوالۍ په طاؤس خیلو کلي کې داخلي عسکرو یو ځوان چې پر خپله ځمکه یې او به لګولې، شهید کړی دی.

د دسمبر په ۲۷مه د ننګرهار ولایت په روداتو ولسوالۍ کې د صفر دو عسکرو د چاپې په مهال دوه تنه عام وګړي شهیدان کړي دي.

د دسمبر په ۳۰ مه د دایکندي ولایت د ګیزاب ولسوالۍ په ملک حضرت او سیدانو درې سیمو کې د حکومتي ځواکونو د توپچي بریدونو او بمبار له امله دوه تنه سیمه ییز ډاکټران، یوه میرمن او درې تنه نور ولسي-وګړي شهیدان شوي او ځیني کورونه ویجاړ او زیانمن شوي دي.

د دسمبر په ۳۱مه د خوست ولایت مرکز متون سیمه کې د کمپاین عسکرو د محمد عظیم په نوم یو ملکي وګړی چې موټر یې چلوه، په خپل کور کې شهید کړی دی. همدا راز دې ځواکونو د خوست ولایت د صبریو ولسوالۍ په خاني خوړ سیمه کې یو زده کونکی (نصرت الله) له خپله کوره ایستلی او شهید کړی دی.

د دسمبر په ۳۱مه د پکتیا ولایت د ګردې ځیرې ولسوالۍ په کرزي کلي کې ضربتي (د کمپاین) ځواکونو د عبدالمحمد په نوم یو ملکي وګړی شهید کړی دی. تر دې یوه ورځ وړاندې هم د کمپاین عسکرو په دغه کلي کې یو ځوان چې د برمې کار یې کاوه، شهید کړی دی.

مأخذونه: [بي بي سي راډیو ،ازادي = ،افغان اسلامي اژانس، پژواک = ، ټول افغان ویبپاڼه ، لراوبر= ، نن ټکی اسیا =]

د مورچل وږمې

د مینې بنګ

صابرجان

نظر کې مې د غره بوټي او پاڼې چې لونګ دي
په لپو لپو څکلي مې د یار د مینې بنګ دي

ښکلا او په خوشبو کې د لذت حدود تمام دی
د عشق په دنیاګۍ کې د خیالو برجونه دنګ دي

په لاره د خبیب تللی تر داره یم په عشق کې
له اور سره مستي مې عادتونه د پتنګ دي

وصاله !یو ځل راشه د خمار تنده مې وژني
د زړه د وینو ډنډ کې مې ټوپونه د نهنګ دي

د هجر په لمبو یې ستي شوي ډیر زړګي دي
عشاق یې په فراق کې غورزیدلي له ګړنګ دي

دردونه هم خواږه دي اي رویداره ستا له هجره
په زړه سوي داغونه د "صابر" عاجز ملنګ دي

عمري هوډ

دعوه د مینې چې کوم ورسره دار قبلوم
د وخت منصور یم دار لا څه آن چې انګار قبلوم

که بند په بند مې وتړې خپل د وحشت په زنځیر
غلی به نشم هر پرهر دې د ازار قبلوم

عمري هوډ مې په ناټو ایسارولی نشې
د خپل هیواد دفاع کوم هر یو بمبار قبلوم

لا ناخبره د ملالې له ټپو اغیاره
لا یې غافله د ایوب له هر ګزار قبلوم

د مکناټن نه تپوس وکړه د اکبر له جذبې
د شهادت په خاطر دا اغزنه لار قبلوم

خپله کوه ستا یې زما په واک اختیار څه کار دی
ښکلی قران نافذوم هر یو اخطار قبلوم

وخت به راځي هر یرغلګر او اشغالګر به تښتي
ای زاهدمله کړم شبګیر ښکلی سهار قبلوم

د ارمانونو بېړۍ

نصيب الله عطشان

د زړه په کور کې مې ساتلې ستا يادونه ياره
سهار بېګا مې ژړوي ستا تصويرونه ياره

شوه دې رسانده تر منزل د ارمانونو بېړۍ
لا خو ماشوم وې لا دې ډېر وو ارمانونه ياره

د شهادت په خواږه خوب باندې ويده شهيده
شه دې په برخه ستر مقام او جنتونه ياره

د حسن لمر وې تجلي دې پر دنيا خوره وه
درته عاجز وو د دنيا سره سپين ګلونه ياره

چې پرې را ټولې د جنت حورې دا څوک دې خلګو
دا د امت هم د ملت او لس وياړونه ياره

فراق دې ډېر کړمه خفه ګرانه شهيده آشنا
در پسې ګورم مدام غرونه سنګرونه ياره

ګوره چې هير درڅخه نه شم په ميدان د محشر
عطشان لرم د شفاعت دې اميدونه ياره

ناصح أفغان

پروردګاره!

د عشق په لاره کړه مې سم ستې پروردګاره
پوره مې کړه ارمان د مات د زړګي پروردګاره

چې ماسم په زور زېر د ستا دمينې په خوند پوه کړې
نصيب مې کړه د داسې چا يارې پروردګاره

دا ښکلي ځنيور د دين او ننګ مدافعين مو
له هر آفت نه ساته دا زلمي پروردګاره

په تورو شپو د ستا په لار په ذکر خوله پيره کړې
قبول يې کړه تکليف دا بې خوبي پرورردګاره

ښائسته دي وي زمونږ چم تل په ګلونو طالبانو
هيبت نه يې رپيږې ټول اغزې پروردګاره

ناصح افغان دي ربه له هر حکم نه لوګي شه
رضا ته دي سبب شه شاعري پروردګاره

د جهاد لښکرې

محمد قاسم محسن

خدای دې آبادې لري زموږ د الجهاد لښکرې
کړې يې په تېښته بيا د شر او د فساد لښکرې

هر يرغلګر به ځوړند سر ځي له ارمانه سره
تر څو چې دلته وي ژوندی د استشهاد لښکرې

بيا د آمو تر سينده اوړي بخارا به نيسي
موږ لا لرو د ستر طارق اِبن زياد لښکرې

دا ولسونه دې سمبال په ايماني زور او ځواک
زموږ هره سيمه معسکر دی کړي اعداد لښکرې

قَاسِم مُحسِنه! ستا ټاټوبی به اشغال نه شي
د ستا مسکن کې چې تر څو وي د جهاد لښکرې

زاهد مل:

ماتې کړې مې په نره ککرۍ د کبرجنو
تر پښو مې لاندې کړې دي مرۍ د کبرجنو
وحشت او بربريت يې د زوال يو ستر لامل شو
راغلي چې په زور وهي سلګۍ د کبرجنو
ناټو يې تارونار سوه د جګړې توان يې بايللی
حيرانه راته پاته سوه نړۍ د کبرجنو
د کفر او نفاق تخم يې محوه په توحيد سو
لمبه سوه لولپه شوله شړۍ د کبرجنو
نهنګ يم او حُباب يم سمندر په مينځ کې درومم
چپه او ريز مريز به کړم بيړۍ د کبرجنو
په جنګ چې وي راغلي د عمرو سي توبه ګاره
توبې يې دي اېستلي دي پيړۍ د کبرجنو
کنګر چې د پردو خوري نوش بې نکړي زاهدمله
وهلي مې پر سر چې خوري مړۍ د کبرجنو

غزني او کندز ولایتونو کې د روانو فتوحاتو په سلسله کې د بریدونو او غنیمتونو څو بېلګې

وضاحت:

دجهادي خبرونو کمښت د دې ګڼې د تأخیر لامل او دا ګڼه مو دوه میاشتنۍ مجله شوه، له دې وروسته به هم د خبرونو حجم ته په کتو دغه ملاحظه په پام کې نیول کیږي.

MORCHAL

Islamic, Jihady, Educational and Cultural Monthly Journal

په ملکي تأسیساتو کې سنګرونه د چا دي.... (۳) مخ